

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE — SOCIOLOGIE

Director : **DEM. I. DOBRESCU**
Președintele Uniunii Avocaților din România

COMITETUL DE REDACȚIE :

TR. ALEXANDRESCU Avocat, Direct. Contenc. B-cci G-le a Țărei Românești	ALEX. CERBAN Profesor la Facultatea de Drept, București	IOSEF G. COHEN Avocat	GR. CONDURATU Fost Consilier la C. de Apel București, Avocat	RENÉ DEMOGUE Profesor la Facultatea de Drept din Paris
V. DONGOROZ Dr. în D ept din Buc. Avocat	ALFRED JUVARA Profesor Universitar, Avocat	Dr. ȘTEFAN LADAY Fost Magistrat jurisconsult în Cluj	D. NEGULESCU Profesor la Facultatea de Drept, București	I. GR. PERIETEANU Avocat
C. STOEANOVICI Dr. în Drept din Paris Avocat	GR. TRANCU-IAȘI Ministru al Muncii Avocat	P. VASILESCU Dr. în Drept din Paris Avocat	AL. VELESCU Dr. în Drept din Buc. Avocat	ALBERT WAHL Profesor la Facultatea de Drept din Paris

Secretar de redacție: **E. C. DECUSARĂ**, Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticii Judiciare

Membrii corespondenți pentru Paris : **EDOUARD LÉVY** și **SILVIU KRAINIC**, D-ri în Drept, Avocați, Paris

Membrii corespondenți pentru Polonia : **EMIL ST. RAPPAPORT**, Consilier la Curtea de Casație din Varșovia

ABONAMENTUL

Un an. p. B-ci, Case com., Autorit. 1200 lei
" Avocați 900 "
" Magistrați 700 "
6 luni prețul de sus pe jumătate

APARE ODATĂ PE SĂPTAMANA

In lunile Iulie și August
Apare odată la două săptămâni
Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția și Administrația

București, Strada Artei Nr. 5

Lângă Palatul Justiției

TELEFON 13/29

S U M A R

— Contribuțiuni la modificarea Codului civil, de d-l Jude-
președinte Traian R. Scriban.

JURISPRUDENȚA :

— Curtea de casație s. I : **Vasile Teodoru cu Obștea impro-
prietărilor „Averea”** (Legea agrară. Reziliere cerută pe baza
art. 30. Arendare făcută de coproprietari. Partaj. Drepturi noi,
de arendare legate cu fiecare coindivizar. Moșie vândută după
expropriere. Terțiu achisitor. Dacă poate cere rezilierea ?).

— Casație s. II : **König Hers, contravenient la legea pașapo-
artelor** (Stare de asediu. Trecerea frontierei prin alte locuri
decât cele fixate pentru trecere și fără a avea acte în regulă.
Art. 8 legea pașapoartelor).

— Curtea de apel București s. III : **Ana Rozin cu Frantz
Wiss.** (Nedepunerea motivelor până la ziua judecătorești apelu-
lui. Nulitate. Art. 37 legea accelerării), cu o *Notă* de d-l avocat
Em. Dan.

— Idem s. IV : **N. G. Comănescu cu Obcanska Zalozna Me-
tsa** (Perimare. Dacă rezoluția pusă pe o petiție adresată in-
stanței de judecată are caracterul unui act de procedură întreru-
pator de perimare ? Art. 257 pr. civ. și 903 c. com.).

— Idem : **Paner Friderich cu Ministerul de finanțe** (Pensiune,
Apel. Cerere pentru constatarea infirmității unui invalid a-
dresată Ministerului de Război în termen util. Dacă mai este
nevoie să se facă o nouă cerere pentru a fi înscris la pensiu-
ne ? Ofițer provenit din fosta armată Austro-Ungară și încadrat în
armata română. Dacă poate beneficia de dispozițiile legii
din 2 Sept. 1920 ?).

— Curtea de apel Constanța : **Soc. an. Moara Dobrogeană
cu Hristodor Hristodolu** (Contestație. Apel. Vânzare silită. Ex-
cepție din partea debitorului că imobilul urmărit este lovit
de indisponibilitate. Încheierea Trib. Dacă este susceptibilă de
apel sau recurs ? Art. 525 și 533 pr. civ. Excepție că debi-
torul nu este cultivator de pământ. Art. 14 din legea din 13
Martie 1925 asupra înstreinării loturilor date ca improprie-
tărire).

— Curtea de apel Craiova s. II : **Olga A. Ciura și alții cu
Ion Partelimon** (Legea agrară. Imobil dotat vândut unui necul-
tivator de pământ. Dacă este valabilă vânzarea ? Art. 147,
148 legea agrară din 1921, art. 1252 și 1253 c. civ.).

— Trib. Mehedinți s. I : **Dumitru I. Bogobia și alții cu G.
Pan Moacă** (Autorizație maritală. Vânzarea unui imobil la pri-
mul cumpărător fără autorizație, iar la al doilea cu autorizație.
Cum poate invoca nulitatea ? Dacă soțul mai poate confirma
prima vânzare, după ce s'a săvârșit a doua ? Art. 207 c. civ.),
cu o *Notă* de d-l Prof. Al. Cerban.

— Trib. Covurlui s. I : **Ștefan H. Ștefan cu Aurel Gold** (Art.
66 bis Pr. civ. Caracterele ordonanței dată pe această cale).

— Trib. Muscel și Judecătoria Oc. rural Cămpulung : **N. Pr.
Cornățianu cu Filoftea C. Petrian** (Legea silvică. Stabilirea
de drepturi în devălmășie prin decizie definitivă pronunțată de
Tribunal ca instanță de apel a Comisiunii silvice în tabela de-

vălmașilor, alăturată la sentința definitivă a Trib. — a soțului
unei codevălmașe în locul soției sale, căreia i se cuvenea dreptu-
rile indivize. Cărei instanțe urmează a se adresa soția pentru
a se îndrepta omisiunea ei în tabelă ? Art. 35 c. silvic), cu o
Notă de d-l Consilier Corneliu Botez.

Contribuțiuni la modificarea Codului Civil

Lipsuri în materia sezinii. Dreptul de moștenire a soțului
supraviețuitor. Critica art. 677 c. c. Asupra art. 709 c. c. Vân-
zări mobiliare săvârșite de eredeii beneficiar. Raportul lega-
țelor. Raportul datorilor. Efectul declarativ al partajului. Re-
vocarea donațiilor pentru surveniență de copii. Anularea do-
națiilor în cazul prevăzut de art. 810 c. c.

Textele din codul civil care privesc sezina, nu
sunt puse în armonie cu cele relative la trimiterea
în stăpânire.

Sunt rude excluse dela moștenire în unele cazuri
care au sezina și succesori admiși care n'o au. Bu-
nicului decușului în concurs cu fratele acestuia.
Secundul e moștenitor, pe când primul nu, totuși,
numai acesta are sezina după art. 653 cod. civ., dar
care nu-i poate folosi pentru că fratele îl exclude.

Frații și surorile fiind persoane cunoscute, tre-
buie, neapărat, să li se acorde sezina.

Art. 895 cod. civ. zice că dacă testatorul lasă
succesibilului o parte din patrimoniu, punerea în
posesie o cere de la erezii rezervatari, în lipsa a-
cestora, dela moștenitorii legitimi.

Ce te faci însă când această ultimă categorie
nu are sezina ?

În Franța nu e dificultate, pentru că acolo suc-
cesorii regulați au toți sezina, dar la noi, un frate
care nu are posesiunea cum poate răspunde la o
cerere de trimitere în stăpânire ?

Deci, în viitorul cod civil articolele trebuie pu-
se la punct !

* * *

Art. 679 zice că, în lipsă de rude, succesiunea
trece la soțul supraviețuitor.

Adică o rudă în gradul al XII-lea poate înde-

părta pe soțul or soția, după 20-30 ani de viață pașnică, plină de afecțiune, încredere desăvârșită, ajutor reciproc, unul care poate n'a dat în veci ochi cu defunctul înlătură dela succesiune tovarășul unei vieți întregi...

Curioasă mentalitate!

Noroc că legea timbrului (ce caută într-o lege fiscală dispozițiuni de cod civil?) a desființat succesorii dincolo de gr. al IV-lea, făcând ca nedreptatea care durează de decenii să fie atenuată.

Bine înțeles că nu asta a fost în gândul legiuitorului fiscal, ci banii, pentru a mări veniturile statului.

Totuși, e mai aproape de sufletul defunctului soția or soțul ca ruda în gr. al IV-lea.

În Franța, legea din 7 Martie 1891, corijază acest defect al îmbătrânitului cod civil, modificându-l, noi însă trăim sub vechea mentalitate, iar art. 679 pătează ideile de echitate, de justiție socială, care se resfrâng peste popoare ca un simbol a unei viitoare înfrățiri.

În alte țări, ca, Elveția, Germania, situația soțului e alta, ar trebui deci ca și la noi pulsul dreptății să bată puternic în legislația de mâine, care va cuprinde sub steagul ei de unire sufletească frații biciuiți în vijelia secolilor, de urgia blestemată a dușmanilor ce cotopeau conștiința națională a neamului!

* * *

Art. 677 nu spune nimic despre dreptul succesoral al copilului natural când vine la moștenirea unui descendent a mamei, ceea ce face pe mulți să creadă că el nu va putea accepta succesiunea fratelui său legitim or natural.

Situațiunea e nedreaptă pentru că dacă copilul natural e considerat ca legitim față cu mama sa, ar trebui ca „legea“ să-i recunoască acest drept și față de toți urmașii aceștia.

Jurisprudența acordă totuși dreptul de succesiune pe baza art. 678 care zice că descendenții mamei moștenesc pe frații lor naturali, aplicând reciprocitatea.

Dreptul succesoral nu trebuie să rezulte din interpretări a contrario sau prin analogie, ci trebuie legiferat strict și bine determinat, ca să se știe cine e moștenitor și cine nu.

Prin legea din 25 Martie 1896, Franța a desființat situația aceasta de nedreptate, modificând codul civil în favoarea copilului natural.

* * *

Teribilul art. 700 a ocupat mult gândirea juriștilor.

Acest text trebuie pus în concordanță cu principiul că proprietatea nu se perde prin neuz, or cât timp ar dura starea aceasta.

Ca să nu mai pot accepta o moștenire după 30 de ani, trebuie ca altul s'o fi dobândit prin uzucapiune, putând opune prescripția succesorului neglijent...

Din cauza textului imprecis găsim în doctrină păreri diferite, după cum succesibilul are or nu sezină, creându-se două categorii de moștenitori.

Jurisprudența variază și ea, ceea ce nu poate fi în folosul societății.

Sezina însă nu are ce căuta în această materie, pentru că textul se referă la dreptul de opțiune.

Tranzarea unei controversă pe cale legislativă prezintă cea mai mare utilitate, mai ales în mate-

ria succesiunilor care pun în joc atâtea interese contrare.

* * *

Eretele beneficiar e decăzut din beneficiul legii, când vinde imobilele succesiunii fără formalitățile prevăzute de cod; urmând a fi considerat ca acceptant pur și simplu.

Dar dacă vinde imobilele?

Art. 702 pr. civ. și 716 codul civil permit vânzarea mobilelor respectându-se formalitățile prescripției, dar nu spune care e urmarea faptului săvârșit de eretelul beneficiar în caz de abatere.

Procedura civilă franceză prevede decăderea, la noi, din contra, fără text nu-l putem priva de foloasele acceptării sub beneficiu de inventar.

Modificări, deci, se impun!

Codul permite ca eretelul să vândă imobilele cu autorizarea președintelui tribunalului, pe când mobilele le poate transfera și fără nici o formalitate.

Să se întrebe oricine dacă azi, când valorile mobiliare pot întrece cu mult pe cele imobiliare, mai pot subsista în cod atari dispozițiuni capabile să pericliteze interesele succesibililor, într-o epocă în care fraudă, rafinamentul și necinstea bântue ca molimele pustiitoare, dărâmand nu numai bunurile materiale, dar și cele sufletești, predispunând pe unii să cadă în păcat fiindcă lacunele codului civil permite atari situațiuni!

* * *

În dreptul civil român există controversă dacă legatele se raportează între descendenți.

Noi am rămas la concepția dreptului roman, fără a urma pașii legiuitorului francez care, la 24 Martie 1898, a modificat art. 843 codul civil considerând legatele făcute *par preciput, et hors part*.

Desigur dacă decujusul transmite prin testament o parte din activul succesoral unui descendent, face aceasta cu dispensă de raport, voind să-l avantajeze fiindcă-l crede mai capabil, deoarece altfel ar fi lăsat succesiunea ab-intestat.

* * *

Trebuie desființată obligativitatea raportului datoritorilor pentru că crează situațiuni nedrepte între creditori.

Ar fi bine dacă ar dispărea ideea preluării mai puțin, urmând ca descendentul-debitor a lui decujus să fie tratat ca orice debitor, așa cum a admis codul civil german.

Codul nostru civil privilegiază pe ceilalți succesori, care, în sistemul raportului datoritorilor, apar ca creditori ai descendentului-debitor, față de alți creditori-personali a acestuia, dispărând egalitatea de tratament ce trebuie să aplicăm tuturor creditorilor fără ipoteci or amanet sau alte creanțe privilegiate.

La donațiuni, putem bănuși că autorul a voit să dea descendentului un avans din moștenire, la împrumuturi însă ideea aceasta nu se potrivește, deci, nefiind nici o analogie, codul civil viitor trebuie eliberat de toate acele situațiuni care nu satisfac cerința maximului de dreptate și egalitate pentru toți.

* * *

Art. 786 codul civil zice că fiecare erede este prezumat că a moștenit singur bunurile successorale, fără a fi considerat proprietar asupra celorlalte valori.

La romani partajul era translativ de proprietate, ceea ce poate da naștere la conflicte între succesori, în caz când unul ar fi grevat vreun bun cu ipotecă sau alte drepturi reale.

Prin ficțiunea admisă în codul civil, neînțelegerile dintre moștenitori sunt evitate, considerându-se succesibilul că a moștenit direct dela decedutului său.

În art. 787 apare irealitatea ideii de ficțiune, când declară pe comostenitor responsabil de evicțiune, iar în materie de licitație adjudecatorul străin nu profită de efectul declarativ al partajului, operația, pentru el, fiind considerată ca o vânzare.

Din această cauză, pentru adjudecatorul străin, toate drepturile reale constituite de succesori rămân și își produc efectul.

Codul civil german a înlăturat teoria ficțiunii, iar *Laurent* admite sistemul roman în ante-proiectul său.

În Franța, teoria ficțiunii e înlocuită de jurisprudență prin condiția suspensivă, care are avantajul că nu e de strictă interpretare.

Art. 786 trebuie pus în armonie cu art. 1060 care, spune că creanțele se divid de drept între moștenitori, deci, efectul declarativ al partajului nu se aplică la ele.

În privința plăților făcute de debitorii succesiunii, jurisprudența franceză distinge între cei anterior or posterior partajului.

E o problemă de aplicare zilnică cu urmări grave, care trebuie să reție puțin atenția alcătuitoarelor viitorului nostru cod civil.

* * *

Art. 386 codul civil spune că donațiunea se revocă pentru surveniență de copii.

E o revocare *absolută*, erga omnes, care operează independent de vre-o manifestare a voinții donatorului, contrar de revocarea pentru ingratitudine, or neîndeplinirea sarcinilor care e *relativă*, ea trebuind să fie cerută de donator sau reprezentanții lui.

Vasăzică, dacă donatorul dobândește un copil, ceea ce poate fi și un fapt voluntar (potestativ), obține obiectul donat liber de orice ipotecă sau alte drepturi reale, putând să-l re-doneze ori vândă.

Aș mai înțelege ca obiectul donat să devie proprietatea copilului, căci doar pentru ființa lui se revocă, dar dacă-l re-obține donatorul, nu mai e nici o dreptate!

Nimic copilului, totul dăruitorului!

Că părinții, de obicei, își lasă averea copiilor, just, dar poate fi și contrarul.

Deci, legiuitorul viitor să-și pue întrebarea dacă n'ar trebui schimbat ceva în materia asta, conciliind interesul economic, al terților, cu acel a copilului.

* * *

Omul, aflat în anumite situațiuni, poate comite fapte de natură să-i compromită patrimoniul, fără ca o voință complet liberă să fi prezidat actul care atinge activul său.

Astfel, art. 810 codul civil crează o incapacitate relativă pentru anumite persoane, de a primi bunuri prin donație sau testament, *dacă donatorul moare*.

Când se întâmplă să scape cu viață, omul își poate anula testamentul, dar donația rămâne *irrevocabilă*.

Iată deci un bolnav și un medic care lacom, cu talent în arta de a-și pleda propriile interese, iată o ușoară captație, promisiuni de vindecare, sugestii vagi cu smulgerea consimțământului (ce nu face omul în fața morții?), al căror rezultat e actul de donație.

Dacă moare, succesorii pot cere revocarea.

Dacă dă Dumnezeu și scapă, donatorul rămâne cu bunul eșit din patrimoniul său, pentru a intra definitiv în al doctorului.

Ar fi dificil să ceară revocarea pe motiv de sugestie, proba fiind grea.

În asemenea împrejurări, când omul își iscălește actul pe patul de boală, ar fi de dorit ca, în cazul art. 810, să poată revoca donația.

E o greșală a vechiului legiuitor că a înseris în lege dispoziția fără îngrădiri și o datorie a celui viitor spre a face ca dreptatea să lucrească puternic în toate articolele codului!

TRAIAN ROMULUS SCRIBAN

Jude-Președinte, Herța-Dorohoi

INALTA CURTE DE CAS. ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 3 Martie 1926

Președinția d-lui EM. MICLESCU, Președinte

Vasile Teodoru cu Obștea de Improprietărire „Averea”

Decizia No. 1800

Legea agrară. Reziliere cerută pe baza art. 30. Arendare făcută de coproprietari. Partaj. Raporturi noi de arendare legate cu fiecare coproprietar divizat. Rezilierea se admite numai față cu situația actuală a fiecărui lot.

Moșie vândută după expropriere. Terțiul achizitor. Nu poate cere rezilierea pe baza art. 30 decât dacă acest drept i s'a acordat prin actul de vânzare.

Comite o omisiune esențială instanța de fond care nu discută apărarea arendașului că, în urma exproprierei și a partajării foștilor coproprietari, dânsul a legat noi raporturi de arendare cu fiecare dintr'înșii și anume pentru lotul respectiv al fiecăruia, și că din această cauză, nu se poate cere rezilierea pentru întreaga moșie pe baza art. 30 legea agrară, ci numai rezilierea pentru loturile unde ar fi vorba de o expropriere de peste 25 %.

De asemenea comite o omisiune esențială instanța de fond care nu examinează apărarea arendașului, că terțiul achizitor după expropriere a unei moșii, nu poate cere rezilierea pe baza art. 30 legea agrară decât dacă fostul proprietar i-a acordat prin actul de vânzare acest drept.

Curtea,

Ascultând raportul făcut de d. consilier Al. Iuca și pe d-nii adv. Bentoiu în dezvoltarea motivelor de casare și pe d. adv. N. Stănescu în combateri și

Deliberând,

Asupra opoziției făcute de Vasile Teodoru în contra deciziei Nr. 1140-915 a Inaltei Curți, secția I-a prin care s'a respins ca nesustănut recursul făcut de Vasile Teodoru contra dec. 117-924 dată de Curtea de Apel București, Secția I-a în proces cu Obștea de Improprietărire „Averea” din comuna Hotarele, jud. Ilfov și alții.

Având în vedere motivul II de casare în cuprinderea următoare :

„Omisiune esențială, nemotivare, exces de putere și greșită aplicare a principiului *res inter alios acta*. Denaturare de acte”.

Am susținut că, indiferent de dispozițiunea legii agrare și interpretare, contractul, inițial s'a novat prin luare de raporturi directe între fiecare fost coproprietar, devenit proprietar exclusiv, cu arendașul, prin primiri de arendă divizate, fiecare pentru moșia lui și că astfel, chiar dacă la origină s'ar fi contractat indivizibil, obligațiunea a fost divizată prin actul de partaj, la care aleși n'am luat parte, am consimțit însă posterior la cauzele lui, întrucât privește arenda. Că în orice caz indivizibilitatea obligației de a face să mă folosesc, incumbă proprietarilor, dar eu arendașul înțeleg să renunț la ea.

Curtea omite să se pronunțee asupra acestui mijloc de apărare și le înlătură prin exces de putere. Curtea spune că diviziunea moșiei este făcută printr'un act în care nu am figurat și că în virtutea principiului *res inter alios*, acel act nu-mi este mie opozabil. Curtea denaturează actul de partaj când spune că părțile n'au înțeles să modifice relațiunea cu terții, de oarece în act se spune că: datorită grevând moșia, se restrâng fiecare pe lotul său, iar la această daună am dovedit prin acte de execuțiune dovedite cu probe scrise ca chitanțe de primiri de arendă și am declarat și în instanță că consimți. Curtea afirmă numai să motiveze, prin denaturare de acte și înlăturare de probe că părțile au înțeles să contracteze indivizibil și că indivizibilitatea nu a fost modificată”.

Având în vedere deciziunea atacată cu recurs din care rezultă că, la 5 August 1919, Eufrosina Chirițescu și intimații Ioan Kirîțescu și Angela Dr. Toma Ionescu au arendat recurentului Vasile A. Teodoru moșia lor indiviză „Lunca Radovan” din jud. Ilfov ; că, la 22 Iunie 1921 intervine între numiții proprietari un act de partaj voluntar în virtutea căruia fiecare din ei ia câte 182 ha. și 3000 m. p. din zisa moșie ; că la 22 Septembrie 1922 făcându-se a doua expropriere se ia din întreaga suprafață a moșiei, 173 ha. ; că, la 14 Noembrie 1922, intimații Jean Kirîțescu vinde ca procurator al Eufrosinei Kirîțescu partea ei din moșie, redusă după a doua expropriere la 100 ha., Casei Centrale de Improprietărire, care la rândul ei, o vinde obștiilor intimite „Averea” și „Progresul”.

Că la 20 Iulie intimații Angela Dr. Toma Ionescu, Jean Kirîțescu și Obștiile „Averea” și „Progresul” întemeindu-se pe art. 30 din legea agrară, numită în judecată pe recurent spre a se declara reziliat contractul de arendare, pe motiv, că s'a expropriat mai mult de 25 la sută din întinderea totală a moșiei ;

Că ambele instanțe de fond au admis această acțiune ;

Că spre a decide astfel Curtea de Apel constată, între altele, că deși obiectul contractului de arendă menționat prin natura lui este divizibil, părțile ar fi înțeles totuși să-l privească sub un raport de indivizibilitate ; că partajul intervenit ulterior n'ar fi putut schimba natura contractului de arendare, de oarece partajul ar privi raporturile dintre copartajanți, iar nu raporturile lor cu arendașul, căruia actul de partaj nici nu-i este opozabil, întrucât n'a luat parte la el ;

Având în vedere că recurentul a susținut, înaintea Tribunalului, că prin actul de partaj s'ar fi stipulat că, toate sarcinile și datorită contractate de foștii coproprietari până la data partajului, se

restrâng pe lotul fiecăruia și că „fiecare din foștii coproprietari are dreptul să realizeze singur fără concursul celorlalți veniturile lotului său”, că, de aci rezultă, că contractul primordial de arendare, chiar dacă la origină ar fi fost indivizibil ar fi încetat de a mai avea caracterul indivizibilității și că s'ar fi divizat în trei contracte separate ; că deși el, — recurentul, — n'a participat la acest act, totuși din chitanțele invocate în cauză ar rezultă, că el ar fi consimțit ulterior, la clauzele actului de partaj, prin faptul că ar fi plătit fiecăruia din coproprietari arenda cuvenită lotului fiecăruia ; că deci, ulterior actului de partaj s'ar fi legat raporturi directe și separate între recurent și fiecare din coproprietari, iar actul acesta n'ar putea fi considerat față de el ca „rest inter alios acta” ; că în specie, nu s'ar putea cere rezilierea decât individual față de fiecare coproprietar, — după cum s'a făcut în exproprierea și numai în măsura cu care s'ar face dovada că s'ar fi expropriat din lotul fiecăruia din ei mai mult de 25 la sută.

Având în vedere că, prin motivul II de casare, recurentul pretinde că Curtea de Apel ar fi omis a discuta această susținere a sa ; considerând că Curtea de fond mărginindu-se să afirme, fără a motiva de ce, că partajul ar privi numai raporturile dintre copartajanți, iar nu și cele cu arendașul, omite, în adevăr, a se pronunța asupra chestiunilor susmenționate, din care rezultă contrariul celor afirmate de Curte ;

Că dacă instanța de fond ar fi discutat aceste susțineri soluțiunea cauzei ar fi fost poate alta ;

Că așa dar omisiunea instanței este esențială și ea constituie și un exces de putere și o nemotivare ;

Că deci motivul II de recurs este întemeiat.

Având în vedere motivul III de casare în cuprinderea următoare :

„Omisiunea esențială și nemotivare, am invocat în ce privește Obștiile Averea și Progresul, că acestea nu îndeplinesc condițiunile legii, de oarece dela data achizițiunii nu li s'a expropriat nimic. Am mai susținut că autoarea vânzând fără rezervă ulterior exproprierea a renunțat la exercițiul acțiunii, iar vânzarea făcându-se prin procură generală, mandatarul nu putea ceda o acțiune intransmisibilă prin natura ei, apoi că el nu-și luase decât o obligațiune de porte-fort ; asupra tuturor acestor mijloace cari tindeau în respingerea acțiunii întru cât prin obștiile intimite, Curtea omite să se pronunțe, dar omisiunea este esențială. Curtea se mai referă la sentința Tribunalului, care în această privință nu face decât o vagă aluzie lăși o afirmare, fără a motiva de ce crede că chestiunea nu poate avea nici o influență asupra acțiunii”.

Având în vedere că, în ceea ce privește obștiile intimite „Averea” și „Progresul” recurentul a susținut înaintea Curții de Apel, că dănsule nu pot cere cum au făcut, rezilierea pe temeiul art. 30 din legea agrară, adică pe motiv că s'ar fi expropriat în persoana autoarei lor, Eufrosina Kirîțescu, mai mult de 25 la sută din lotul acesteia, deoarece rezilierea acordată de art. 30 este o facultate personală și netransmisibilă a proprietarului expropriat ; că această facultate aparținând numai Eufrosinei Kirîțescu, ca proprietară expropriată, urmează că numita vânzând lotul ei fără nici o rezervă, prin aceasta ar fi renunțat în mod tacit, la facultatea ce-i dă legea de a cere rezilierea ; că, apoi vânzarea făcându-se prin mandatar, în baza unei procuri speciale, prin care mandatarul era autorizat numai să vândă lotul, iar nu și să cedeze

vre-un drept de a face acțiune al autoarei obștiilor, urmează că obligațiunea de „porte-fort“ luată personal de aceasta prin actul de vânzare de a face să se rezilieze contractul nu poate fi de natură a fi interpretată ca o cesiune a facultății de a cere rezilierea, care nu aparține decât autoarei obștiilor; că, deci, obștiile intime nu pot cere rezilierea;

Având în vedere că recurentul pretinde prin motivul 3 de casare că Curtea de fond ar fi omis a se pronunța asupra acestor susțineri.

Considerând că în adevăr Curtea omite a se pronunța asupra acestor susțineri.

Că dacă ar fi examinat și luat în considerație și aceste susțineri soluțiunea litigiului ar fi fost poate alta.

Că deci și această omisiune are un caracter esențial și așa fiind și acest motiv de casare este întemeiat.

Că deci recursul cată a fi admis fără să se mai discute și motivul I de casare.

Pentru aceste motive, Curtea, admite recursul; casează, etc.

INALTA CURTE DE CAS. ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența din 18 Noembrie 1925

Președinția d-lui OSCAR N. NICOLESCU, Președinte

Decizia Penală No. 3466

Asediu. Legea pașapoartelor. Art. 8. Trecerea frontierei într-o zonă sub stare de asediu, prin alte locuri decât cele fixate pentru trecere și fără a avea acte în regulă. Competință. Legea stării de asediu. Decretele 2798 din 916, 1626 din 918, 113 din 920 și 853 din 921.

Nepunerea unei chestiuni la consiliul de război dacă faptul a fost comis pe un teritoriu sub stare de asediu.

Faptul de a trece frontiera în mod clandestin și prin alte puncte decât cele fixate de autorități pentru trecere, și fără a avea acte în regulă, prezintă în stare de război sau asediu, caracterul unei infracțiuni în contra siguranței Statului și ordinii publice, și ca atare, conform legii decretelor privitoare la starea de asediu, se judecă de instanțele militare.

Starea de asediu rezultând din lege, nu este necesară punerea la consiliul de război, a unei întrebări cu privire la chestiunea de a se ști dacă faptul a fost comis pe un teritoriu sub stare de asediu.

Curtea,

Asupra recursului făcut de König Herș în contra deciziei Consiliului permanent de revizie al armatei cu Nr. 686 din 925.

Ascultând pe d-l avocat Mora în susținerea recursului și pe d-l procuror Al. Dem. Opreseu în concluziuni.

Deliberând,

Asupra motivului de recurs astfel formulat:

„Violarea art. 51 și următorii din codul justiției militare și a legii stării de asediu.

Incompetință.

În conformitate cu art. 51 și următorii din codul militar, Tribunalele militare nu au căderea să judece decât pe cei aflați în ostire sub o formă oarecare;

„Art. 3 din legea stării de asediu, atribuie instanțelor militare

competința să judece pe infractorii pasibili de anume texte din codul penal referitoare la delictele sau crimele îndreptate împotriva siguranței Statului.

„În speță, este adevărat că ordinul de trimitere în judecată a recurentului cuprinde și art. 67 din codul penal, însă recurentul nu a fost de fel urmărit și interogată pentru acest fapt, astfel că menționarea acestui articol a fost numai o formalitate spre a atribui Tribunalului militar o competență pe care nu o avea.

De altfel nici Comisarul Regal nu a cerut aplicațiunea acestui articol nici sentința nu-l reproduce, astfel că departe de a fi vorba de o crimă contra siguranței Statului, totul se reduce la o infracțiune la legea pașapoartelor de competența instanțelor ordinare;

„Violarea art. 51 și următorii din codul justiției militare; violarea legii stării de asediu.

„În conformitate cu art. 51 și următorii din codul justiției militare numai cei aflați în ostire, sub o formă oarecare, sunt justițiabili de Consiliile de Război, astfel că din acest punct de vedere recurentul nu putea fi judecat de instanțele militare.

„Pe de altă parte, sentința de condamnare pronunțată împotriva recurentului nu stabilește că fapta ce i se impută, trecerea frauduloasă a frontierei, a fost comisă pe un teritoriu aflat în stare de asediu. Ori, câtă vreme această condițiune esențială pentru atribuirea instanțelor militare a unor anumite infracțiuni prevăzute în legea stării de asediu nu este satisfăcută, desigur că competența revenea tribunalelor civile, astfel că prin exces de putere recurentul a fost judecat de tribunalele militare.”

Având în vedere că prin decizia supusă recursului Consiliului de reviziune permanent al armatei a respins ca nefondat recursul făcut de König Herș recurentul de azi, în contra sentinței cu Nr. 386 din 925 prin care a fost condamnat de Consiliul permanent de război al diviziei 8 la închisoare corecțională în baza art. 8 din legea pașapoartelor și art. 3 din legea stării de asediu, pentru faptul că în Februarie 1925, fără a poseda actele legale de trecere a trecut frontiera din Polonia în România prin alte locuri decât cele destinate pentru trecerea călătorilor;

Considerând că prin legea din 14 August 1916 și decretul cu Nr. 2798 din aceeași zi dat în baza acestei legi, s'a declarat starea de asediu pentru toată țara, dispunându-se că toate puterile cu cari era investită autoritatea civilă pentru menținerea ordinii și poliției trec în mâinile autorităților militare fiind chemate a cerceta și judeca în conformitate cu legile militare toate crimele și delictele în contra siguranței Statului, în contra Constituțiunei prevăzute de art. 93-111 codul penal, și în contra ordinii publice prevăzute de art. 167-224 codul penal, oricare ar fi calitatea autorilor principali sau complicilor lor;

Că decretul cu Nr. 1626 din 30 Iunie 1918, dat în baza legii din 14 August 1916, și care a înlocuit dispozițiunile din Decretul Nr. 2798 din 916, prelungește și întinde starea de asediu pe întregul teritoriu al Țării și după data de 1 Iunie 1918, fixată pentru trecerea armatei pe picior de pace și prescrie în art. 3 că tribunalele militare sunt chemate a cerceta în conformitate cu legile militare toate crimele și delictele contra Constituției (art. 93-111 inclusiv c. p.), „în contra siguranței Statului și contra ordinii publice, prevăzute de art. 167-224 inclusiv codul penal, precum și de oricare altă lege, oricare ar fi calitatea autorilor principali și a complicilor“;

Considerând că deși prin Decretul 113 din 13 Ia-

nuarie 1920 starea de asediu a fost suspendată, exceptându-se Dobrogea, însă, în ce privește fruntăriile Țării ea a fost reînființată prin Decretul cu Nr. 853 din 14 Martie 1921 care dispune că starea de asediu se va aplica pe o zonă de 30 km. pe tot lungul fruntăriilor, deci și în regiunea frontierei dinspre Polonia pe unde a trecut recurentul;

Considerând că starea de asediu decretată prin acest din urmă Decret nu a fost încă ridicată, așa că faptul de trecerea frontierei în Februarie 1925 în condițiunile arătate, imputat recurentului s'a comis sub imperiul stărei de asediu;

Că, în asemenea condițiuni, în speță singura împrejurare că la Consiliul de război nu s'a pus o întrebare cu privire la chestiunea de a se ști dacă faptul imputat a fost comis de recurent pe un teritoriu în stare de asediu, nu poate îndritui pe recurent să susțină că competența revenea Tribunalului civil, întrucât starea de asediu rezultă din lege;

Considerând că faptul de a trece frontiera în mod clandestin prin alte puncte decât cele fixate de autorități pentru trecere, și fără a avea acte în regulă, prezintă, în stare de război sau stare de asediu, caracterul unei infracțiuni în contra siguranței Statului și ordinii publice;

Că, astfel fiind, potrivit celor mai sus expuse infracțiunea prevăzută de art. 8 din legea pașapoartelor, urmează să fie cercetată și judecată de instanțele militare în jurisdicțiunea cărora s'a petrecut;

Că, dar, motivul de casare prin care se invoacă incompetența instanțelor militare de a judeca pe recurent, este nefondat și ca atare recursul urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, S. III

Audiența dela 22 Iunie 1926

Președinția d-lui S. GOGALNICEANU, președinte

Ana Rozina Wis cu Frantz Wis

Decizia civilă No. 186

Legea accelerării judecăților. Apel. Depunerea de motive. Nedepunerea lor până la ziua judecăței apelului. Nullitate.

Motivele de apel, în caz când petițiunea de apel s'a făcut înainte de comunicarea sentinței de apel, nu trebuiesc depuse mai târziu de ziua judecății, fiindcă art. 37 din legea accelerării sancționează cu nullitatea nedepunerea acestor motive în termenul fixat de lege.

S'a ascultat d-l avocat Gruița Păunescu din partea reclamantei apelantei Ana Wis și d-l avocat Slătineanu din partea pârâtului apelant Frantz Wis.

Curtea deliberând

Asupra incidentului ridicat de partea reclamantei pentru a se respinge ca nemotivat apelul făcut de Frantz Wis :

Având în vedere că prin sentința civilă cu Nr. 1369/925 a Trib. Ilfov s. II civ. corecțională, s'a admis în parte acțiunea întentată de Ana Rozina Wis și în consecință a obligat pe soțul său să-i plătească pensie alimentară, cu începere dela întentarea acțiunii de divorț — 12 Februarie 1925—până la înscrierea sentinței de divorț ;

Că în contra acestei sentințe, ambele părți au făcut apel, apeluri pe care conform legii pentru înlesnirea și accelerarea judecăților, le-au declarat la Trib. și în urmă le-au înaintat acestei Curți spre judecare ;

Având în vedere că mai înainte de-a intra în fond în cercetarea ambelor apeluri, partea reclamantă a ridicat incidentul

pentru respingerea ca nemotivat a apelului pârâtului Frantz Wis, pe motiv că acesta n'a depus motivele de apel până în ziua judecății, potrivit art. 35 din menționata lege ; iar pârâtul a obiectat că nu poate fi vorba de nemotivare, întrucât apelul l'a făcut mai înainte de a i se comunica copie de pe sentința apelată, așa că — susține — e și azi în termen de a face un nou apel ;

Având în vedere că art. 35 al. e din legea accelerării judecăților, prevede că petițiunea de apel va cuprinde : motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul ; iar în cazul când apelul s'a făcut înainte de comunicarea hotărârei, apelantul va putea depune motivele până la ziua judecății ; în nici un caz nu mai târziu de 15 zile dela comunicarea hotărârei ;

Având în vedere că se constată că pârâtul a făcut apel la 28 Noembrie 1925, înainte de a i se comunica copie de pe sentința apelată, care a fost pronunțată la 23 Noembrie acelaș an, apel pe care nu l'a motivat arătând prin petițiunea de apel că „de oarece sentința nu este încă redactată, motivele de apel le va depune prin osebit memoriu“.

Având în vedere însă că pârâtul nu s'a conformat dispozițiilor menționatului text de lege, și anume, de a depune motivele apelului său până la ziua judecăței, deși a avut cunoștință de considerentele sentinței apelate, căci în urma cererii sale, dosarul cauzei împreună cu ambele apeluri s'au înaintat Curții și s'a fixat termen de judecată pentru azi ;

Având în vedere că art. 37 din aceeași lege prevede că neîndeplinirea disp. de la art. 35 lit. a, b și c, afară de indicarea numelui intimatului, atrage nullitatea apelului ;

Că, în această situațiune, nu se poate acorda termen apelantului în scopul de a-și motiva apelul și a le comunica motivele părții adverse, de oarece legea nu permite acest lucru, așa că găsindu-se întemeiat incidentul ridicat de intimată, apelul urmează să fie respins ca nemotivat.

Pentru aceste motive, Curtea, în majoritate, Respinge apelul ca nemotivat.

(ss) I. Coandă, Aurel Lerescu.

Grefier (s) Ștefănescu

Opiniune

Subsemnatul difer de opiniunea majorității, fiind de părere să serespîngă incidentul ridicat de intimata Ana Rozina Wis—reclamanta dela prima instanță — și să se acorde un termen pârâtului Frantz Wis, pentru a-și formula și depune motivele apelului său, pe motiv că, după cum rezultă din lucrările de la dosar și este necontestat de părți, reclamanta n'a comunicat pârâtului copie de pe sentința apelată, caz în care numai acesta era obligat a depune motivele apelului său până la ziua judecăței, astfel cum prevede al. c de sub art. 35 din legea pentru înlesnirea și accelerarea judecăților.

Ori, în speță, pârâtul a făcut apel înainte de a i se comunica copie de pe sentința apelată, iar al. c de sub menționatul articol dispune că „în cazul când apelul s'a făcut înainte de comunicarea hotărârei, apelantul nu putea depune motivele până la ziua judecății, în nici un caz nu mai târziu de 15 zile dela comunicarea hotărârei“.

Că, dar, față cu această dispozițiune clară a legii, găsim că apelul nu poate fi acceptat ca nemotivat, și deci, să se respîngă incidentul ridicat de intimata reclamantă.

Președinte (s) S. Gogălniceanu

NOTA. — În aplicațiunea art. 35 din procedura accelerată s'a ivit în practică discuțiune asupra interpretării aliniatului c și anume dacă apelantul este obligat să depună motivele până la ziua judecăței, *chiar dacă hotărîrea nu i s'a comunicat*, sau el nu are această obligațiune decât în cazul când hotărîrea i-a fost comunicată.

Mai întâi, să eliminăm din discuțiune o ipoteză

care nu poate prezenta dificultăți, și anume, ipoteza când hotărîrea primei instanțe i-a fost comunicată cu cel puțin 15 zile înainte de ziua fixată pentru judecare în apel. În acest caz, este neîndoios, că apelantul trebuie să facă apelul în termen, adică nu mai târziu de 15 zile din ziua comunicării.

Ce se va întâmpla însă, în cazul când, de și ziua de judecare în apel a fost fixată, însă hotărîrea nu i-a fost comunicată de loc, sau hotărîrea i-a fost comunicată cu mai puțin de 15 zile înainte de ziua de judecată?

De exemplu: Curtea de apel a fixat ziua de judecare la 1 Decembrie 1926 iar hotărîrea nu i-a fost comunicată de loc, sau i-a fost comunicată buni-oară la 25 Noembrie 1926, adică numai cu șase zile înainte de ziua judecătii.

În acest caz, când trebuie să depună apelantul motivele de apel?

În ipoteza că nu i s'a comunicat hotărîrea de loc, va putea apelantul să susțină la ziua judecătii (1 Decembrie 1926) că n'a depus motivele de apel fiindcă nu i s'a comunicat hotărîrea?

Iar dacă hotărîrea i s'a comunicat la 25 Noembrie, adică numai cu 6 zile înaintea de ziua judecătii, (1 Decembrie), va putea susține apelantul că n'a depus motivele de apel fiindcă dela 25 Noembrie până la 1 Decembrie fiind mai puțin de 15 zile, el n'a avut termenul acordat de lege pentru formularea și depunerea motivelor?

Într'un sistem, admis de minoritatea Curței prin deciziunea de mai sus, se susține că din moment ce nu i s'a comunicat hotărîrea, apelantul nu era obligat să depună motivele de apel până în ziua judecătii apelului.

Într'un alt sistem, admis de majoritatea Curței prin deciziunea de mai sus, se susține că indiferent dacă hotărîrea a fost sau nu comunicată, apelantul, care a făcut apelul înainte de comunicare, e dator să depună motivele până la ziua judecătii.

Cred că acest al doilea sistem este conform literei și spiritului legii și iată pentru ce:

1) Legiuitorul a voit, prin „Procedura accelerată” ca în măsura posibilului, să pună capăt șicanei și formalismului excesiv. În acest scop el a creat dispozițiuni a căror severitate amintesc, la fiecare pas părților, un lucru care s'a spus de multe ori în debaterile parlamentare și anume: „Cine are proces trebuie să se ocupe de el”.

De aceea, în ce privește motivele de apel legiuitorul a pornit dela ideea că atâta timp cât apelantul nu are cunoștință de hotărîrea ce vrea să apeleze, el nu poate fi obligat să depună motivele de apel; din moment însă ce este neîndoios că a avut cunoștință de hotărîre, atunci este obligat să le depună până la ziua judecătii.

Măsura legiuitorului este logică fiindcă pentru ca să se poată fixa ziua de judecare în apel, trebuie neapărat ca hotărîrea primei instanțe să fi fost redactată și înaintată împreună cu dosarul la Curtea de apel.

Mă explic: Apelul nu se mai face la Curtea de apel, ci la tribunal care este obligat să-l comunice intimatului; intimatul trebuie să facă întâmpinare, etc. și după ce s'au îndeplinit toate lucrările prevăzute de art. 35-41, lucrări în cari intră în mod firesc și redactarea hotărîrei, dosarul se înaintea-ză Curței de apel.

Odată dosarul ajuns la Curte, nu se fixează ter-

men de judecată decât după ce apelantul, sau intimatul vor dovedi plata citațiilor (art. 43, combinat cu art. 9 Pr. accelerată).

Acest termen nu va putea fi mai scurt de cinci zile dela expirarea aceluia stabilit pentru depunerea întâmpinării (art. 38 comb. cu art. 9 și 43).

Din simpla enunțare a dispozițiilor de mai sus se desprinde limpede:

a) Că apelantul care a făcut apelul înainte de comunicare a avut, fără îndoială posibilă, cunoștință de hotărîre și deci i-a fost cu putință să formuleze și să depună motivele de apel până la ziua judecătii. (Admițând prin imposibil că dosarul primei instanțe a fost înaintat Curței fără ca hotărîrea să fi fost redactată, este bineînțeles că apelantul n'ar putea fi obligat să depună motivele. În acest caz dosarul va fi înapoiat Tribunalului pentru a redacta hotărîrea).

b) Că apelantul a avut un spațiu de timp de cel puțin 15 zile, dela data dela care a putut lua cunoștință de hotărîre până la ziua fixată de Curte pentru judecarea apelului spre a-și putea formula și depune motivele de apel.

2) În spirijinul acestui sistem vine textul aliniei 1 și al art. 35, care prevede două ipoteze:

a) Ipoteza când apelul s'a făcut înainte de comunicare și, în acest caz, adică în cazul când nu există comunicare, textul ne spune că apelantul va putea depune motivele *până în ziua judecătii*.

b) Ipoteza când s'a făcut comunicarea, în care caz apelul trebuie făcut *cel mai târziu 15 zile dela comunicare*.

3) Primul sistem, admis de minoritatea Curței, pe care cum zic îl cred neîntemeiat, ne spune că apelantul nu va fi obligat să depună motivele *până în ziua judecătii*, decât în cazul când i s'a comunicat hotărîrea. Nu ni se spune însă cu câtă vreme înainte de ziua judecătii trebuie să fie făcută comunicarea. Lucrul acesta are o importanță hotărîtoare, fiindcă:

a) Sau acest sistem pretinde că comunicarea să fie făcută cu 15 zile înainte de ziua judecătii, și atunci intrăm în regula comună pe care o găsim formulată în ultima frază a alin. II lit. c a art. 35, frază care sună: „*în nici un caz nu mai târziu de 15 zile dela comunicare*”.

Dacă am admite acest raționament, atunci fraza dela mijlocul alin. II, lit. c, care zice: „*apelantul va putea depune motivele până în ziua judecătii*” nu mai are nici un sens, nici o aplicațiune. Or, nu este de admis că legiuitorul a voit să se joace cu cuvintele tocmai într'o materie atât de gîngașe. Și nu cred aceasta, cu atât mai mult cu cât nu ne găsim în fața unor simple cuvinte aruncate la întâmplare, ci în fața unei dispozițiuni ferme, care spune apelantului când poate să depună motivele „*până la ziua judecătii*”, cu aceiași preciziune și fermitate cu care fraza ce urmează îi spune apelantului când poate să depună motivele *în termen de 15 zile*.

b) Sau acest sistem se mulțumește cu o comunicare făcută oricând, fie chiar în ziua fixată pentru judecarea apelului, dar obligă pe apelant să depună motivele „*până la ziua judecătii*”, și atunci la ce ar mai servi această comunicare?

Firește că la nimic, și de aceea găsește soluțiunea dată de majoritatea Curței, ca singura conformă literei și spiritului legii.

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI, SECȚIA IV

Audiența dela 4 Iunie 1926

Președenția d-lui GR. PHERECHYDE, președinte

N. G. Comănescu prin avocatul S. Silberman-Roman cu Obcanska Zalosna Mesta cu avocații S. M. Postelnicu și Margulius

Decizia comercială No. 118

Perimare. Dacă rezoluția pusă pe o petiție adresată instanței de judecată are caracterul unui act de procedură întrerupător de perimare? Art. 257 pr. civ., 903 c. civ.

Simpla petițiune pe care s'a pus rezoluția de către judecător „se va înainta dosarul” nu poate fi considerată ca un act de procedură întrerupător de perimare, fiindcă el constituie numai o măsură de pură administrație în mersul lucrărilor.

Curtea

Asupra cererii de perimare făcută de N. G. Comănescu, prin care cere a se declara perimat apelul făcut de Obcanska Zalosna Mesta, contra sentinței comerciale 4/923 a Trib. Ilfov secția II comercială.

Având în vedere susținerile părților și actele din dosar din care, în fapt, se constată următoarele: Intimata chiamă în judecată pe reclamant, pentru ca să-i plătească suma de 198.764 coroane ceho-slovaçe, datorite pe baza unei schimbii scăzute și protestate.

Tribunalul prin sentința No. 4/923, respinge ca neprijinită acțiunea reclamantei Obcanska Zalosna Mesta, iar aceasta face apel. În această instanță s'au urmat mai multe termene: în ziua de 29 Octombrie 1924, în urma deliberărei, Curtea a dat jurnalul 5092, prin care a lăsat act de înscrierea în fișă a firmei Objanska, a respins cererea de suspendarea judecății făcută de N. Comănescu, dispunând ca procesul-verbal de înscriere în fișă, împreună cu actul de protest incriminat, să fie înaintat Parchetului de Ilfov, iar termenul de judecata fondului să se fixeze la stăruință.

La 18 Maiu 1925, apelanta, prin petiția înreg. la No. 5616, cere ca dosarul acestei secțiuni să fie înaintat locului competente, pentru satisfacerea dispozițiilor din jurnalul arătat, cerere care s'a încuviințat; la 30 Octombrie 1925, N. Comănescu face cerere de perimare dedusă spre judecată azi.

Având în vedere că în această cerere, după ce reclamantul a cerut admiterea ei fiind că dela 29 Octombrie 1924, până la 30 Octombrie 1925 a trecut mai mult de un an fără să se facă vre-un act de procedură, intimata obiectează în prim rând că, prin faptul că dânsa la 18 Maiu 1925 a cerut ca dosarul să fie trimis Parchetului pentru cercetarea falsului, perempțiunea a fost întreruptă și în al doilea rând, că judecătorul de instrucție căruia i s'a trimis aflacerea spre cercetare, prin citarea părților în fața sa, a făcut acte de procedură contradictorii și ele se pot invoca azi, fiindcă dânsul a lucrat prin delegația ce Curtea i-a dat-o, cu ocazia înscrierii în fișă.

Având în vedere că, potrivit art. 257 proc. civ. se perimă orice acțiune, opoziții, apeluri, etc., dacă partea va lăsa să treacă 2 ani dela cel din urmă act de procedură, termen care în materie comercială, cum este cazul de față, a fost redus la un an (art. 903 cod. com.).

Considerând că perimarea instanțelor de judecată, instituită de legiuitor, în interesul curmării litigiilor dintre părți, implică după termenii art. 257 proc. civ., lăsarea în părăsire a instanței de către partea interesată, fie neglijând procedura începută, fie desistându-se.

În cazul de față, intimata a neglijat procedura începută, fiindcă simpla petițiune din 18 Maiu 1925, care a primit rezoluția „se va înainta dosarul”, nu poate fi considerat ca un act de procedură în sensul legii, pentru că actele prevăzute de legiuitor întrerupătoare de perimare, sunt numai acele dispozițiuni încuviințate de judecător în cercetarea pricinei. Prin urmare, atunci când s'a rezolvat cererea, nu s'a luat o dis-

poziție cu privire la cercetarea pricinei, ci numai o măsură de pură administrație în mersul lucrărilor.

Având în vedere că, nici cea de-a doua susținere a intimatei nu este întemeiată, fiindcă procedura urmată în fața judecătorului de instrucție cu ocazia cercetării faptului penal, este cu totul distinctă, de aceea ce se urma în fața acestei instanțe, pentru că acea procedură se făcea în deslegarea chestiunii de a se ști cui se impută faptul de fals, nu în cercetarea pricinei dedusă spre judecarea Curței; așa că din lucrările dosarului și în special din referatul făcut în cauză, constatându-se că de la 29 Octombrie 1924 până la 30 Octombrie 1925, data introducerii cererii de perimare, a trecut mai mult de un an, fără ca partea interesată să fi făcut vre-un act de procedură cu caracter contradictor, cererea de față este fondată și oată să fie admisă cu 1000 lei cheltuieli de judecată apreciate de Curte.

Pentru aceste motive, admite cererea de perimare.

(ss) Gr. Pherechide, D. Bagdad, A. Stârcea

(s) Grefier, Căzănescu

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI, SECȚIA IV

Audiența dela 21 Iunie 1926

Președenția d-lui GR. PHERECHYDE, președinte

Paner Friederich prin avocat A. Acher cu Ministerul de Finanțe cu avocat Coti Stoicescu

Decizia civilă No. 181

Pensiune. Apel. Cerere pentru constatarea infirmității unui invalid adresată Ministerului de război în termen util. Dacă mai este nevoie să facă o nouă cerere pentru a fi înscris la pensie? Art. 56 legea din 2 Septembrie 1920 și art. 23 și 27 regulamentul legii.

Ofițer provenit din fosta armată austro-ungară și încadrat în armata română. Infirmitate căpătată în războiul austro-ungar, adică anterior intrării noastre în război. Dacă poate beneficia de dispozițiunile legii din 2 Septembrie 1920?

1. Potrivit art. 36 legea din 2 Sept. 1920 unui ofițer invalid nu-i incumbă decât sarcina de a adresa cererea sa de invaliditate pe cale erarhică Ministerului de război în termen de 2 ani dela trecerea armatei pe picior de pace, celelalte formalități pentru pensionare privesc pe serviciul contencios al M. de război, potrivit art. 23 și 27 regulamentul legii. Prin urmare, în speță, din moment ce se constată că această cerere a fost făcută în termen, numai este nevoie de o altă cerere pentru stabilirea drepturilor sale la pensie, din moment ce invaliditatea a fost stabilită.

2. Un ofițer provenit din armata austro-ungară și încadrat în armata română, nu poate beneficia de dispozițiunile legii din 2 Sept. 1920, când se constată că infirmitatea a fost căpătată în războiul austro-ungar în 1914, adică anterior intrării țării noastre în război.

Curtea.

Asupra apelului făcut de Paner Friederich în contra deciziei No. 2014 din 25 Septembrie 1922 a Comisiunii pentru constatarea și așezarea drepturilor la pensie de pe lângă Ministerul de finanțe, prin care i s'a respins ca tardivă cererea ce a făcut de a fi înscris la pensie pentru infirmitate căpătată în serviciul militar în război.

Având în vedere că motivul pentru care Comisiunea pensilor a respins această cerere ca tardivă, este că a fost introdusă prin petițiunea înreg. la No. 1858 din 30 Iunie 1923, adică după expirarea termenului de 2 ani dela data trecerii armatei pe picior de pace, care a avut loc la 1 Aprilie 1921, conform art. 36 din legea din 2 Septembrie 1920.

Considerând, că art. 36, nu cere, pentru ca un ofițer invalid să se bucur de legea din 2 Sept. 1920, de cât ca cererea la Ministerul de război, făcută pe cale erarhică, să fie în termenul

de 2 ani dela trecerea armatei pe picior de pace, condițiune care este suficient satisfăcută de apelant, căci dânsul a făcut asemenea cerere la 7 Martie 1923, când a cerut să fie vizitat, pentru a i se constata înfirmitatea, în lăuntru termenului prescriis de art. 36 ;

Că în ce privește data de 20 Iunie 1923 când, în urma opoziției I. D. No. 2142 publicat în *Monitorul Oficial* No. 53 din 10 Iunie 1923, când a fost trecut în poziție de retragere, a cerut înaintarea actelor la Comisiunea de pensii, această cerere nu i poate crea nici-o decădere, deoarece din examinarea legii vorbită mai sus reese că legiuitorul a înțeles prin cuvintele „depunerea de către cel interesat la Ministerul de război a cererii sale de pensie, tocmai cererea de constatarea înfirmităților căci atâta îi pune ofițerului în sarcină, ceea ce rezultă mai mult și din dispozițiunile art. 27 și 23 din regulamentul legii, care prevăd pe deoparte că în cazul când cel suferind este un ofițer sau un funcționar în serviciul armatei, sau este încă mobilizat, serviciul de contencios va trimite dosarul serviciului personalului spre a forma decretul de punere în retragere, iar pe de alta, că dacă Comiteul consultativ se pronunță afirmativ, actele se vor transmite Ministerului de Finanțe, pentru a înscrie sau a rectifica pensiunea celui pus în retragere. Prin urmare, nu apelantului îi incumbă obligațiunea să mai facă o nouă cerere de pensie, dacă în termen util el a cerut constatarea înfirmității sale, ci Ministerului îi rămâne sarcina de a îndeplini tot restul actelor.

Că astfel fiind, Comisiunea de pensie a respins ca tardivă cererea de pensie a apelantului

Având în vedere că, în fond apelantul cere să i se recunoască dreptul la pensie, pe baza legii din 2 Septembrie 1920, pentru înfirmități căpătate în război, constatate prin I. D. Regal No. 2172 din 7 Mai 1923 și anume ruptura retinei drepte în regiunea maculară cu reducerea foarte mare a vederii, care îl împiedică de a-și executa profesiunea sa obișnuită de ofițer, înfirmitatea contractată în război în fosta armată Austro-Ungară.

Considerând că potrivit art. 42 și 43 din legea din 2 Sept. 1920, ofițerii și asimilații lor precum și reangajații însumați în armata Română, din cei proveniți din fosta armată Austro-Ungară, Austriacă, Ungară și Rusă, sunt asimilați, în ceea ce privește regularea drepturilor la pensie, ofițerilor din armata română, cu singura excepțiune, că pentru cei proveniți din fosta armată Austro-Ungară, și Austriacă, data de 14-27 August 1916, prevăzută în articolul 1 din Decretul No. 4017-1919 ca dată a trecerii armatei pe picior de război, se socoteste data de 18 Noiembrie (1 Decembrie) 1918, iar pentru cei proveniți din Bucovina, data de 15-28 Noiembrie 1918;

Considerând ca această lege fiind o lege de favoare, de strictă interpretare, făcută excepțional în avantajul celor cari fiind încadrați în armata română au luptat direct și efectiv pentru victoria armatelor noastre, dispozițiile nu se pot întinde prin interpretare și la alte categorii de îndreptățiți la pensie, decât acelea prevăzute în textul legii.

Că în speță apelantul cerând regularea la pensie pe baza legii din 2 Septembrie 1920 pentru o înfirmitate căpătată în timpul războiului Austro-Ungar, în anul 1914, când țara noastră nici nu se găsea pe picior de război, deși la 18 Noiembrie (1 Decembrie) 1918 se găsea însumată în armata română, cererea sa este inadmisibilă și ca atare, și apelul făcut de numitul în contra deciziei prin care i-a fost respinsă această cerere este nefondat și urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge apelul.

(ss) Gr. Pherechide, D. Bagdat, N. Jac Constantinescu, D. Cernescu, C. Pantelimon.

Grefier (ss) Zodie

CURTEA DE APEL CONSTANȚA

Audiența dela 8 Martie 1926

Președenția d-lui AL. ANASTASIU, Președinte
Societatea anonimă Moara Dobrogeană cu Hristodor Hristodulo
Decizia Civilă No. 453

Contestație. Apel. Vânzare silită. Excepțiune din partea debitorului că imobilul urmărit este lovit de indisponibilitate. Închierarea Trib. Dacă este susceptibilă de apel sau recurs? Art. 525 și 533 pr. civ. Excepțiune că debitorul nu este cultivator de pământ. Art. 14 din legea dela 13 Martie 1925 asupra înstrăinărilor loturilor date ca împroprietărire.

1. Legiuitorul în art. 533 pr. civ. întrebându-l termenul generic de contestație nu s'a referit numai la contestațiunile propriu zise, ci la orice opunere care ar constitui un obstacol la urmărirea unui venit.

Trib. scoțând de sub urmărire imobilul în discuțiune după cererea formulată în instanță de debitorul urmărit, în chiar ziua fixată pentru vânzare, încheierea tribunalului prin care a luat această dispoziție este supusă apelului la Curte.

2. Debitorul urmărit nedovedind că terenul ipotecat l'a dobândit pe baza legilor de împroprietărire, ci din contră se constată în fapt că el nu este cultivator de pământ, el nu poate beneficia, de art. 4 din legea de la 13 Martie 1925.

Curtea.

Asupra apelului făcut de Al. Dropol, avocat din Constanța în calitate de mandatar al Societății Anonime pe acțiuni „Moara Dobrogeană” din Constanța cu sediul în strada Decabal No. 18, contra jurnallui No. 8425 a Tribunalului Constanța, secția I, pronunțat în ziua de 6 Noiembrie 1925, prin care s'a dispus scoaterea de sub urmărire a unei magazii de cereale împreună cu terenul de două mii metri pătrați, situat în Comuna Caraomer și aparținând debitorului acelei societăți, Hristodor Hristodulo, domiciliat în (Sr. General Manu No. 72 din orașul Constanța.

Având în vedere actele aflate la dosar, susținerile apelantei și opunerile intimatului,

Având în vedere că din actele aflate la dosar și din dezbateri se constată că intimatul Hristodor Hristodulo, pentru garantarea unui cont curent ce-l avea deschis la Societatea Anonimă pe acțiuni „Moara Dobrogeană”, a constituit prin actul înscris la No. 622/923, o ipotecă asupra mai multor imobile ale sale, între cari și una magazie pentru cereale situată lângă gara Caraomer, Județul Constanța cu două încăperi de scânduri acoperite cu olane, împreună cu locul neîmprejmuit în suprafață de două mii metri pătrați și pe care se află acea magazie.

Că debitorul Hristodor Hristodulo, fără a fi făcut o contestație scrisă potrivit art. 525 pr. civilă, a cerut totuși la Tribunal în ziua de 6 Noiembrie 1925, fixată pentru vânzare, ca acest imobil să fie scos de sub urmărire, invocând dispozițiunile art. IV din legea dela 13 Martie 1925 privitoare la înstrăinarea loturilor dobândite prin împroprietărire;

Că Tribunalul prin jurnallul apelat, admitând incidentul ridicat oral înaintea sa, de către debitorul urmărit Hristodor Hristodulo, a scos de sub urmărire acest imobil compus din sus arătată magazie împreună cu terenul de două mii metri pătrați;

Că în contra acestei încheieri la Tribunalului, făcându-se prezentul apel de Societatea „Moara Dobrogeană”, se susține în prim loc de către intimatul Hristodor Hristodulo, că apelul este inadmisibil, întru cât art. 533 pr. civ. nu deschide această cale de atac de cât numai în cazul când s'a făcut o contestație scrisă pe care Tribunalul a admis-o.

Având în vedere însă că legiuitorul prin art. 533 pr. civ., întrebându-l termenul generic de contestație, s'a referit nu numai la contestațiunile propriu zise făcute prin cerere scrisă conform art. 525 pr. civ., ci a înțeles orice opunere în ge-

nere care a avut de rezultat scoaterea de sub urmărire a imobilului, și care constituia un obstacol la urmărire, prin antiteză cu cazul prevăzut în primul alineat de sub art. 533, care prevede că atunci când Tribunalul respinge contestația, procedează de îndată la vânzare, hotărârea sa nefiind supusă apelului, ci numai recursului în casatie odată cu ordonanța de judecare.

Considerând că astfel fiind și întru cât în speță Tribunalul a scos de sub urmărire imobilul în discuție, după cererea formulată în instanță de debitorul urmărit, în chiar ziua fixată pentru vânzare, această dispozițiune luată de Tribunal este supusă apelului la Curte.

Având în vedere că, în ce privește obiecțiunea de fond făcută de debitorul Hristodor Hristodulo, urmează a se examina și vedea dacă imobilul urmărit intră în prevederile legii din 13 Martie 1925 privitoare la înstrăinarea loturilor dobândite prin improprietărire.

Având în vedere că dispozițiile art. 4 din această lege interzic înstrăinarea pământurilor aparținând cultivatorilor de pământ și cari au fost date pe baza legilor de improprietărire.

Având în vedere că în speță debitorul urmărit Hristodor Hristodulo, nu numai că nu a dovedit că terenul ipotecat l'a dobândit pe baza legilor de improprietărire, dar din contră se stabilește din certificatul No. 36854 din 1925 al greșii Tribunalului Constanța, secția I, că Hristodor Hristodulo *nu este cultivator de pământ*, ci are ca ocupație principală pe aceea de comerciant de coloniale, manufactură, brutărie cărciumă, cafea și cereale, având firma înscrisă la Tribunal; că dânsul domiciliază la proprietatea sa din orașul Constanța din strada General Manu No. 72, precum de altfel se constată din chiar actul de ipotecă pus în executare, prin care act el singur își dă domiciliul în orașul Constanța, așa că nu îndeplinește condiția de a fi *locuitor sătean*, spre a-i fi interzisă înstrăinarea terenului în discuție;

Că așa fiind, excepțiunea invocată de debitorul urmărit Hristodor Hristodulo este neîntemeiată și trebuie să fie respinsă, dispunând ca urmărirea începută asupra imobilului din Caraomer să-și continue cursul;

Pentru aceste motive, redactate de d-l Consilier Remus C. Benișache, Curtea admite apelul etc.

ss) Al Anastasiu, G. Collini, R. C. Benișache

CURTEA DE APEL CRAIOVA, SECȚIA II

Audiența dela 7 Decembrie 1925

Președinția d-lui PETRE NEATZU, Consilier

Olga A. Ciura și alții cu Ion Pantelimon

Deciziunea Civilă No. 877

Legea agrară. Imobil dotat vândut unui necultivator de pământ. Dacă este valabilă vânzarea? Art. 147 și 148 legea agrară din 1921 art. 1252 și 1253 c. civ.

Art. 148 legea agrară derogând de la dispozițiunile art. 1252 și 1253 c. civ. în ceea ce privește vânzarea prin bună învoială a imobilelor dotale ale femeilor măritate și minorilor, a înțeles — consecvent scopului urmărit de legiuitorul agrar de a mări suprafața expropriabilă pentru cauză de utilitate națională, — că, atare imobile nu pot fi vândute prin bună învoială decât cultivatorilor de pământ, țăranilor, iar nu și particularilor. O dovadă că aceasta este exacta interpretare a art. 148, este că art. 147 din legea agrară dă dreptul Casei centrale de a cumpăra porțiunile de teren rămase pe seama proprietarilor spre a le revinde țăranilor, deci acest art. reflectă sub altă formă ideea și scopul legiuitorului, care este concluzia firească a art. 148.

S'au ascultat d-l avocat I. E. Veleanu din partea apelanților Ciura și d-l avocat Pencioiu din partea intimelor și d-l Procuror Căzănescu, care a pus concluziuni pentru admiterea apelului.

Curtea deliberând,

Având în vedere apelul introdus de Olga Ciura și Alexandru Puricescu, acesta în calitate de tutore dativ al minorilor Angela, Florica, Mihai și Vasile Ciura, împotriva sentinței No. 277/925 a Tribunalului Romanați, secția I, prin care li s'a respins acțiunea în anularea actului de vânzare intervenit între autoarea lor Eugenia Al. Ciura și Ion T. Pantelimon.

Având în vedere actele din dosarul cauzei, susținerile părților și concluziunile reprezentantului Ministerului public, din care în rezumat în fapt rezultă următoarele:

Eugenia Al. Ciura cu autorizația soțului său Al. Ciura, invocând art. 148 din legea agrară, cere Tribunalului Romanați autorizățiunea de a vinde prin bună învoială moșia sa dotată Mărgăritești; Tribunalul, în urma unei expertize, prin Jurnalul No. 5948 din 5 Noembrie 1921, acordă autorizățiunea cerută fixând ca preț de vânzare suma de lei 520.500. Puțin mai târziu, Eugenia Ciura vinde intimatului Ion T. Pantelimon, prin actul de vânzare autentificat de Tribunalul Romanați la No. 17 din 3 Ianuarie 1922 moșia sa dotată cu prețul fixat de Tribunal. La 3 Iulie 1924, în urma morții vânzătoarei, moștenitorii acesteia intentează înaintea Tribunalului Romanați o acțiune în anularea vânzării consimțită de autoarea lor, acțiune care fiindu-le respinsă prin sentința susmenționată, introduc apelul ce formează obiectul procesului de față.

Având în vedere că în dezvoltarea motivelor de apel, apelanții au susținut:

1) Că potrivit art. 148 din legea agrară, imobilele dotale nu se pot vinde prin bună învoială, decât țăranilor cultivatori de pământ; 2) Că vânzarea nu s'a făcut în condițiunile prevăzute prin jurnalul de autorizare al Tribunalului, întru cât cumpărătorul n'a consemnat prețul integral, și 3) Că validitatea vânzării fiind subordonată condițiunei încheerii ei prin act autentic, autentificarea dată de Tribunalul Romanați contractului intervenit între părți, este nulă, consimțământul lor nefiind luat în conformitate cu legea autentificării actelor;

Având în vedere că legea agrară prin art. 148 deroagă expres dela dispozițiunile art. 1252 și 1253 c. civil, permițând înstreinarea prin bună învoială a proprietăților rurale — fără distincție — ale minorilor precum și cele supuse regimului dotal, fără îndeplinirea altor formalități decât încuviințarea Tribunalului, garantându-se banii proveniți din înstrăinare conform dispozițiunilor codului civil;

Că, dacă din termenii menționatului articol, rezultă ca în privința proprietăților rurale aparținând minorilor sau femeilor dotale, dispozițiunea este o aplicațiune generală, din aceeași termenii însă, reese că înstreinarea nu era permisă, de cât către o anumită categorie de cumpărători, categorie singură pe care legiuitorul agrar în urma principiului exproprierii pentru cauză de utilitate națională, a avut-o în vedere;

Că în această privință, dispozițiunile art. 1 din legea agrară, nu mai pot lăsa nici o îndoială, atunci când, arătând scopul urmărit de legiuitorul agrar îl explică prin ideea de a sporî întinderea proprietății rurale țăranesti;

Că numai urmărind realizarea acestui scop și în dorința ca terenurile rurale să treacă în cât mai mare întindere în proprietatea țăranilor cultivatori de pământ, a ajuns legiuitorul agrar la ideea, să ridice unele din piedicele pe care codul civil le pune în circulațiunea unor anumite bunuri; cum erau acelea ale minorilor și cele isbite de dotalitate, piedici, a căroră înlăturare erau destinate s'o opereze dispozițiunile derogatorii din art. 148 legea agrară.

Că, de altfel această idee reese fără dificultate din chiar termenii „prin derogare de la art. 1252 și 1253” pe cari îl întrebunțează legiuitorul prin art. 148 din legea agrară;

În adevăr, a deroga în sens propriu, înseamnă a se departa dela o dispozițiune legală într'un anumit scop și pentru

anumite cazuri, în așa fel, în cât legea dela care se deroagă, rămâne în vigoare pentru toate cazurile, pentru care derogarea n'a avut loc;

Că prin urmare, atunci când legiuitorul agrar, prin art. 148, declară, că se derogă dela anumite dispozițiuni din codul civil, aceasta înseamnă, că derogarea n'a avut ființă, de cât pentru scopul urmărit și în cazurile anumite avute în vedere de legea agrară, scop unic — după cum s'a arătat mai sus — de a se spori cât mai mult întinderea de teren rural ce trebuia să treacă în stăpânirea țăranilor cultivatori de pământ;

Că dacă art. 148 din legea agrară, i s'ar da interpretarea desvoltată de intimat, dacă cu alte cuvinte, s'ar admite că prin acest articol legiuitorul agrar a permis fără preocupare de calitatea cumpărătorului, înstreinarea fără nici o formalitate a bunurilor rurale aparținând minorilor sau femeilor dotale, ar însemna să se atribue legiuitorului agrar o imixtiune în domeniul codului civil, fără nici o explicațiune și fără nici o rațiune, atâta timp cât legiuitorul agrar care nu urmărea de cât un singur scop, n'avea nici căderea unor dispozițiuni din codul civil.

Că, în definitiv, dacă împotriva rațiunei evidente, s'ar interpreta altfel dispozițiunile menționatului articol, atunci rămâne neînțeles, pentru ce legiuitorul agrar, n'a declarat pur și simplu că dispozițiunile art. 1252 și 1253 cod civil rămân abrogate și a întrebuitat tocmai expresia „se deroagă”, expresie cu un înțeles mărginit atât în limbajul curent, cât mai ales în cel juridic;

Considerând, în afară de aceasta, că art. 148 urmează art. 147 din aceeași lege prin care recunoaște Casei Centrale dreptul de a cumpăra porțiunile de teren rămase pe seama proprietarilor, în scopul unic, de a le revinde cultivatorilor de pământ; că aceste dispozițiuni reflectând sub altă formă, și ideea și scopul legiuitorului agrar, iar art. 148 care stabilește derogarea urmându-i imediat, nu e nimic mai firesc — și constituie un element important de interpretare — decât concluziunea, că art. 148 era continuarea ideii pusă în art. 147, cu aplicațiunea la niște cazuri speciale pe cari pentru a le putea face să intre în sfera generală de aplicațiune a legii, era necesară derogarea pe care art. 148 o stabilește.

Având în vedere, că din toate cele expuse mai sus, rezultând că derogarea prevăzută în art. 148, se referă numai la cazurile când minorii sau femeile dotale înstreinează bunurile lor rurale către sătenii cultivatori de pământ; că prin urmare atunci când această condițiune nu este îndeplinită, dispozițiunile menționatului articol rămân fără aplicațiune.

Că în speță, fiind necontestat, — că intimatul nu era țăran cultivator de pământ, ci comerciant în comuna Balș, vânzarea intervenită între dânsul și autorea apelanților, nu intră în prevederile legii agrare, așa în cât primul motiv de apel fiind fondat urmează să fie admis ca atare, devenind inutilă cercetarea celorlalte două motive de apel desvoltate de apelanți.

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată făcută de apelanți, pe cari Curtea în aprecierea sa și pe temeiul art. 140 și 146 pr. civilă le fixează la suma de lei două mii, la care urmează a fi obligat intimatul.

Pentru aceste motive redactate de d-l Consilier Dem. Polichron și de acord cu concluziile d-lui Procuror de secție Cezar Căzănescu, Curtea, admite apelul etc.

NOTA. — În același sens s'a pronunțat și Inalta Curte Curte de casație, s. I. 2066 din 17 Noembrie 924, publicată în „Curierul Judiciar” Nr. 17 din 1925, pag. 264 și urm., cu nota d-lui Alex. Mavroiani.

Prin deciziunea de mai sus, redactată de eminentul consilier d-l Dem. Polichron, adaugă un nou motiv: care consolidează temeinic soluțiunea de mai sus, care a fost atât de controversată înaintea instanțelor de fond, soluțiune singura juridică fiind că este conformă

atât cu litera legii, cât și cu spiritul ei, și jurisprudența trebuie să se conducă în interpretarea textelor, de spiritul de care a fost călăuzit legiuitorul agrar, căci, cum remarcă foarte bine deciziunea de mai sus, legiuitorul printr'un singur articol n'ar fi abrogat sistemul vânzării imobilelor dotale, ci numai a derogat dela sistemul codului civil, în scopul de a se îngădui înstrăinarea imobilelor dotale ale minorilor, interzișilor și femeilor măritate, însă nu ori și cui, ci numai cultivatorilor de pământ, deci țăranilor. Ori, dacă s'ar admite interpretarea contrară că această vânzare se poate face ori cui, în mod *indirect* s'ar fi abrogat art. 1252 și 1253 iar nu *derogat*.

Deciziunea de mai sus prin considerentele sale juridice și bine motivate, cristalizează o soluțiune legală, care credem că nu va mai face locul vreunei discuțiuni.

E. C. DECUSARA

TRIBUNALUL MEHEDINȚII, SECȚIA I

Audiența dela 17 Decembrie 1925.

Președinția d-lui C. I. NĂVĂRLIE, Judecător

Sentința Civilă No. 718

Autorizațiune maritală. Vânzarea unui imobil la primul cumpărător fără autorizație, iar la al doilea cu autorizație. Cum poate invoca nulitatea? Dacă soțul mai poate confirma prima vânzare, după ce s'a săvârșit a doua? Art. 207 codul civil.

1) *Nulitatea actelor făcute de femei măritate fără autorizațiunea soțului, are caracterul unei nulități relative, și o poate invoca și cumpărătorul ca ayant cause al femei.*

2) *Soțul nu poate confirma o vânzare anterioară făcută de femei fără autorizațiunea lui, când s'a desăvârșit o a doua cu autorizațiunea lui, căci ar însemna ca o vânzare, care îndeplinește toate formele legale, să rămână în picioare sau nu, după simpla voință a părților.*

Tribunalul,

Asupra apelului făcut de Dumitru I. D. Bogobia, I. Meilă Pan Moacă și Maria I. D. Bogobia, contra Cărtii de judecată civilă Nr. 83 din 915 pronunțată de judecătoria rurală ocolul T.-Severin și prin care se recunoaște reclamantului Gh. Pan Moacă față de Meilă Pan Moacă dreptul la jumătate din bunurile cuprinse în contractul autentificat de judecătoria rurală ocolul T.-Severin la Nr. 133 din 911 și se obligă părții Dumitru I. D. Bogobia I și Maria Ion D. Bogobia să lase în plină proprietate și posesiune lui Gh. Pan Moacă și Meilă Pan Moacă bucățile de pământ cuprinse în sus arătatul contract și toți pârâții la douăzeci lei spese.

Având în vedere acțiunea dela prima instanță;

Având în vedere că prin această acțiune Gh. Pan Moacă din comuna Vârciorova chiamă în judecată pe Meilă Pan Moacă, Dumitru I. D. Bogobia, Maria Ion I. D. Bogobia și soțul său pentru autorizare toți din comuna Vârciorova, pentru ca față de sus numiții să-i se recunoască dreptul de jumătate din bunurile cuprinse în contractul autentificat de jud. ocol. rural T.-Severin la Nr. 133 din 911 și anume:

1) Platul de casă din satul Bahna, învecinat la Est și Vest cu Meila—Coșei, la Sud cu Hinoveanul și la Nord cu ogorul bisericeii.

2) Bucata din Foaie în Fir învecinată la Est cu P. Ianiși Bogobia, la Vest cu satul și Ioan I. Meteleoancă, la Nord cu drumul și la Sud cu moștenitorii Cioabă.

Având în vedere că în fapt lucrurile se petrec după cum urmează:

Maria Ion I. D. Bogobia născută Ion I. Vițel din comuna Vârciorova, vinde în timpul căsătoriei, fără autorizațiunea soțului, cinci hectare pământ, avere parafernala, lui Gh. P. Moa-

că, tot din comuna Vârciorova cu contractul autentificat de judecătoria rurală ocolul T.-Severin la Nr. 133 din 21 Februarie 1911.

Tot Maria Ion I. D. Bogobia, de data aceasta însă cu autorizațiunea soțului, vinde acelaș pământ lui Dumitru I. D. Bogobia și Meilă P. Moacă cumpărător și în primul contract, cu contractele autentificate tot de jud. rurală ocolul T.-Severin Nr. 959 și 960 din 7 Decembrie 1911.

Gh. P. Moacă cu acțiunea înreg. la Nr. 7912 din 4 Iulie 1915, chiamă în judecată pe Dumitru I. D. Bogobia, Meilă P. Moacă și Maria Ion I. D. Bogobia cu soțul, pentru ca față de dânsii să i se recunoască dreptul de jumătate asupra bunurilor cunoscute în contractul autentificat de jud. rurală ocolul T.-Severin la Nr. 133 din 911, după cum se arată mai sus.

Se admite acțiunea pe baza lipsei dela interogator a părților.

Pârții fac apel, și în apel în ședința dela 17 Septembrie 1925 Maria Ion I. D. Bogobia și soțul său declară, că confirmă vânzarea făcută fără autorizațiune, prin contractul autentificat de de jud. rurală ocol. T.-Severin la Nr. 133 din 911, însă numai față de G. Moacă.

Având în vedere că în drept chestiunea urmează să fie pusă astfel.

1. Cine poate opune nulitatea actelor făcute de femeia măritată fără autorizațiune?

2. Cumpărătorul dintr-un contract posterior prin care femeia măritată vinde cu autorizațiunea soțului un imobil, poate opune nulitatea unui contract anterior, prin care femeia fără autorizațiunea soțului vându-se acelaș imobil?

3. Soțul poate să confirme prima vânzare făcută fără consimțământul său, odată ce s'a săvârșit a doua vânzare cu consimțământul său?

Considerând că în dreptul modern, nulitatea actelor femeii măritate, făcute fără autorizațiunea soțului, este o simplă nulitate relativă și după dispozițiunile art. 207 c. civ., această nulitate o poate invoca numai femeia, bărbatul sau moștenitorii lor.

Că dacă tenemenii în care se exprimă art. 207 cod. civ. sunt restrictivi, aceasta nu însemnează decât că legiuitorul a vrut să deroage de la vechiul drept, care consideră nulitatea rezultând din lipsa de autorizațiune cu o nulitate absolută, de interes general, și în consecință permitea oricărei persoane interesate să o opue. (Laurent, vol. 3 pag. 201).

Considerând că cumpărătorul de al doilea, care cumpără de la femeia autorizată acelaș imobil, pe care femeia fără autorizațiune îl vânduse anterior altei persoane, în ce privește imobilul cumpărat, este un reprezentant al femeiei, — un ayant-cause al ei, care deține dela femeie toate drepturile pe care le avea dânsa asupra acelui imobil și între acele drepturi și pe acela de a opune nulitatea contractului de vânzare a imobilului fără autorizațiunea bărbatului (Nacu, vol. I pag. 417).

Că femeia autorizată de soțul său, tratând cu terții să le vândă imobilul pe care îl vânduse anterior, fără autorizațiunea altor persoane, este bine înțeles că femeia și soțul său își iau de această dată sarcina de a face să cadă contractul anterior, care este anulabil și dacă ei nu se țin de acest angajament, cumpărătorul poate foarte bine opune nulitatea în numele femeiei.

Că consimțământul fiind dat pentru a doua vânzare, care s'a și desăvârșit, el putea să și-l retragă, dar numai până în momentul desăvârșirii vânzării, pentru că odată vânzarea desăvârșită, acest consimțământ nu mai poate fi retras și deci nu mai poate confirma vânzarea anterioară.

Că atât femeia cât și bărbatul pot cere nulitatea primului contract, făcut fără autorizațiune, dar nu pot confirma acel contract, din moment ce au făcut a doua vânzare, îndeplinind toate formele, pentru că ar urma ca o vânzare pentru care s'au îndeplinit toate formele, să rămână sau nu în picioare, după simpla voință a soților,

Că dar pentru toate motivele arătate, apelul de față urmează să fie admis și în consecință acțiunea de la prima instanță să fie respinsă ca neîndată.

(ss) C. I. Năvârlic, Nicolae Petrescu.

NOTA. — Cestiunile de drept care constituie scheletul juridic al speței deduse în judecata Tribunalului, au fost stabilite și formulate de instanța judecătorească și soluțiunea ce li s'a dat este exactă.

Resultă din constatările de fapt ale Tribunalului că o femeie măritată, vinde succesiv acelaș imobil parafernă la doi cumpărători, prima oară fără autorizațiunea soțului, a doua oară cu autorizațiune; în urmă ambii soți confirmă prima vânzare vițiată. În această situațiune se pune chestiunea dacă cel de al doilea cumpărător are calitate să invoce nulitatea primei vânzări pentru a se pune la adăpostul unei evicțiuni din partea precedentului cumpărător și dacă confirmarea primei vânzări de către soți poate să și producă efectul față de cel de al doilea cumpărător și să-i fie opozabilă.

Cu drept cuvânt Tribunalul admite că de și nulitatea întemeiată pe lipsa de autorizațiune maritală, este o nulitate relativă și cu toate că articolul 207 Cod. civ., redactat în termeni restrictivi, nu recunoaște în mod explicit dreptul de a invoca această nulitate în favoarea creditorilor soților sau în genere acelor care au calitatea de ayant-cause ai acestora, nu-i mai puțin adevărat că această interpretare nu constituie o nesocotire a caracterului relativ al nulității întru cât creditorii sau ayant-cause ai soților și în special ai femeii, exercită acest drept pe temeiul art. 974 cod. civ., în adevăr dreptul femeii de a cere anularea actului fiind de natură pecuniară nu poate fi considerat ca având un caracter exclusiv personal.

Independent de considerațiunea invocată, ratificarea primei vânzări de către soți, nu putea să atingă drepturile conferite celui de al doilea cumpărător, înainte de confirmare, în virtutea principiilor generale relative la efectele confirmării.

Dacă este adevărat că nulitatea rezultând din lipsa de autorizare maritală, fiind întemeiată pe considerațiuni de interes particular, este susceptibilă de a se acoperi prin renunțarea de a o invoca din partea celor în drept, nu-i mai puțin adevărat că o confirmare, valabilă între părți și având de efect de a face actul inatacabil în raporturile dintre ele, este inoperantă față de cei de al treilea, adică succesorii (ayant-cause) cu titlul particular al aceluia de la care emană confirmarea, ale căror drepturi dobândite anterior confirmării ar fi desființate sau micșorate în cazul când confirmarea li-ar fi opozabilă.

În adevăr, un incapabil, o femeie măritată de pildă, cum e în speța judecată de Tribunal, care vinde cu îndeplinirea formelor legale de protecțiune a incapacității, acelaș bun pe care-l vându-se anterior fără îndeplinirea acelor forme, trebuie să fie considerat că odată cu transmisiunea proprietății către cumpărător, a cedat acestuia în mod virtual, toate drepturile și acțiunile care să-i permită de a păstra proprietatea bunului vândut, în special acțiunea în nulitate a primei vânzări; or, din moment ce această cesiune a avut loc, incapabilul nu mai este în drept ca prin o confirmare posterioară să despoae pe cesionar de dreptul transmis.

Acest principiu, care domină materia confirmățiunei actelor anulabile pentru vicii de consimțământ sau incapacitate, este consfințit în mod ex-

pres prin art. 1167 aliniatul 2 cod. civ., pe care Tribunalul a omis să-l invoace ca temei legal al soluțiunei date.

ALEX. CERBAN

Profesor la Facultatea de Drept București

TRIBUNALUL COVURLUI, SECȚIA I

Audiența dela 23 Ianuarie 1926

Președinția d-lui T. ANASTASIU, Judecător

Ștefan H. Ștefan cu Aurel Gold

Ordonanța No. 845

Art. 66 bis pr. civ. Caracterele ordonanței date pe această cale.

Calea referențului nu este deschisă, atunci când este vorba a se tranșa însuși fondul dreptului, cum este în speță.

Noi Președintele,

Asupra petițiunei înreg. la Nr. 2442 din 23 Ianuarie 1926.

Având în vedere că reclamantul Ștefan H. Ștefan, prin petițiunea de mai sus, cere ca pe cale de ordonanță prezidențială și potrivit art. 66 bis, pr. civ. să fie obligat de îndată pârâul Aurel Gold să evacueze locul viran proprietatea numitului petiționar dela malul Dunărei aparținând de imobilul aflat în str. Sf. Gheorghe Nr. 17 și anume partea din dosul depozitului fost Hild, loc pe care numitul îl deține fără drept.

Având în vedere că pentru azi părțile au fost citate în camera de consiliu pentru a da relațiuni.

Având în vedere că pârâul Aurel Gold se opune la admiterea cererei reclamantului Ștefan H. Ștefan pe motiv că este rău îndreptată pe calea prevăzută de art. 66 bis, pr. civ. întrucât el are drepturi de a deține mai departe locul în baza noului contract de tacită reconducție intervenit între el și reclamant după expirarea contractului — și în al doilea pe motivul cum că reclamantul nu motivează cu nimic urgența și pericolul în întârzierea cererei sale.

Având în vedere din contractul de închiriere vizat de Administrația Financiară sub Nr. 1752 din 923 se constată că pârâul a luat cu chirie dela reclamantul Ștefan H. Ștefan un loc viran prevăzută în planul dela dosar, pe timpul dela 6 Mai 1923 până la 8 Noiembrie 1925.

Având în vedere că conform dispozițiilor prevăzute de noua lege a închirierilor din 1924, contractele referitoare la locurile virane nu se mai prelungesc.

Considerând că dela expirarea contractului de închiriere scris și până la întentarea cererei de evacuare a reclamantului au trecut aproape 3 luni, astfel că ar fi putut interveni între părți un nou contract de locațiune tacită.

Considerând că pe calea sumară a ordonanței de référé, președintele tribunalului nu poate soluționa însuși fondul dreptului, ci cel mult poate face un examen sumar al afacerii spre a-și putea da seama care dintre părți are în favoarea sa aparentele unei situațiuni juridice legale, astfel că, de câteori este vorba de o cerere care atinge însuși dreptul fondului, partea pentru realizarea unui asemenea drept nu poate lua calea unei ordonanțe prezidențiale conform art. 66 bis, pr. civ. — urmând să-și valorifice drepturile sale pe calea dreptului comun.

Considerând că ceva mai mult, spre a fi locul și cazul de a se da o ordonanță prezidențială — cu caracter vremelnic și executoriu conform art. 66 bis pr. civ. — se cere ca pe deoparte să fie vorba de o cerere urgentă, iar pe de altă parte să fie vorba de păstrarea unui drept care s'ar primejdi prin întârziere, astfel că această procedură excepțională nu se poate aplica prin interpretare la alte cazuri ce nu s'ar găsi în sus arătate condițiuni.

Considerând că pe deoparte reclamantul cu nimic nu face dovada urgenței cererei sale, prin aceea că dacă rezolvirea s'ar face pe calea dreptului comun ar suferi o întârziere care ar

putea să-i dăuneze, iar pe de altă parte nu arată că este vorba de păstrarea unui drept care s'ar putea primejdi prin întârziere.

Considerând că în speță ceva mai mult, pârâul Aurel Gold opunând că deține locul în baza unui nou contract de închiriere tacit, noi președintele conform principiilor enunțate mai sus urmează a respinge ca rău îndreptată cererea făcută de petiționarul Ștefan H. Ștefan pe calea ordonanței prezidențiale, urmând a se judeca pe calea dreptului comun.

Pentru aceste motive respingem ca rău îndreptată... etc.

(ss) T. Anastasiu.

NOTA. În speța ce o redăm mai sus s'a cerut pe calea référé-ului expulzarea unui chirias pe motivul expirării termenului închirierii.

D-l jude Anastasiu dă o justă soluțiune respingând această cerere ca rău îndreptată, soluțiune ce a fost confirmată și de tribunal în apel.

În afară că nu s'a stabilit cu nimic *urgența* — ce este un element determinant fiind de esență acestor ordonanțe prezidențiale — nerezultând existența unui pericol de a se periclită drepturile reclamantului prin întârziere și în afară de considerațiunea că trecând un oareși care interval dela expirarea contractului și până la manifestarea proprietarului de a i se evacua imobilul, fapt care ar putea fi interpretat în sensul art. 1437 c. c. aceea este o chestiune care tranșând însăși fondul procesului nu poate fi luată în discuție în instanța de référé — după cum foarte bine observă d-l preșident Anastasiu în ordonanța ce o dă — dar chiar fără a se discuta aceste chestiuni încă cererea de expulzare trebuia respinsă ca rău îndreptată de oarece pe calea art. 66 bis neputându-se lua decât doar *măsuri cu caracter vremelnic* spre a se păstra o situațiune de fapt când împrejurările arată a fi vorba de un drept asupra existenței căruia să nu încapă nici o îndoială, care drept s'ar periclită prin întârziere, că deci ori de câte ori prin măsurile ce s'ar lua de preșident pe această cale s'ar creia o situațiune definitivă, n'ar mai putea fi vorba de acele măsuri provizorii din art. 66 bis și deci s'ar prejudicia fondul. Or a evacua un chirias pentru ori și ce motiv ar fi, înseamnă a se discuta chiar fondul procesului rezolvându-se însăși dreptul în discuție și s'ar lua o măsură de parte de a fi cu caracter vremelnic și în scopul de a păstra o situațiune de fapt. Și mai mult, din moment ce proprietarul are la îndemână legea proprietarilor și legile de excepțiune pentru valorificarea drepturilor sale față de chirias, nu este permis a lua o altă cale de cât aceea indicată de legile speciale.

AUREL. L. VIDRAȘCU

TRIBUNALUL JUDEȚULUI MUSCEL

Audiența dela 18 Iunie 1926

Președinția d-lui I. BURSĂNESCU, Judecător

N. Pr. Cornățeanu cu Filofteia C. Pretorian

Sentița Civilă No. 217

Legea silvică. Stabilirea de depturi în devălmășie, prin decizie definitivă, pronunțată de Tribunal, ca instanță de apel a Comisiunei silvice. Trecerea de către acea Comisiune silvică în tabela devălmășilor, a soțului unei codevălmășe, în locul soției sale, căreia i se cuvenea drepturile indivize. Cărei instanțe urmează a se adresa soția, de a se face mutația de drepturi în tabelă, dela numele soțului la acel al ei? Art. 35 c. s.

Operațiunea, prin care se constată o mutațiune de drepturi,

se face de judecătorul de ocol în camera de consiliu, după ce constată că vânzătorul și cumpărătorul îndeplinesc formalitățile legale, printr-o ordonanță, prin care dispune ca obștea să facă cuvenita substituție; sau pe cale contencioasă noul cumpărător, chemând în judecată pe vânzător și pe obște, pentru ca să se constate pur și simplu o transmisiune legală de drepturi și să se dispue de justiție executarea mutațiunei.

În ziua de 1 Iunie 1926 s'a luat în cercetare apelul făcut de N. Pr. Cornățeanu din com. Voinești, contra cărței de judecată civilă No. 28/926 a jud. rurale C.-Lung, dată în acțiunea ce a intentat pentru a fi trecut cu niște drepturi în obștea Nămăești.

La strigarea făcută în acea zi au răspuns reclamantul apelant N. Pr. Cornățeanu cu d-l C. Busoicescu, asistat de d-l av. C. Olaru, și intimatii C. I. Pretorian și F-teia C. Pretorian cu d-l avocat Gh. Isbășoiu, procedura completă.

Apelantul, prin avocatul său, susține că a cumpărat dela Filofteia C. Pretorian 2 dramuri în obște înainte de modificarea codului silvic și a cerut să fie trecut dânsul în obște cu aceste drepturi în locul vânzătoarei, conform cu legea silvică și că rău prima instanță și-a declinat competențe, se referă și la concluziile scrise dela dosar și cere admiterea apelului și menținerea afacerii la Tribunal, iar pe baza dovezilor produse, să i se admită acțiunea.

D-l avocat al obștei susține că apelantul a cumpărat 2 dramuri și cere să fie trecut în locul vânzătoarei, dar aceasta nu e trecută în obște cu acele drepturi; este însă trecut soțul personal, care, după cum se vede din acte, cu averea soției, deci, vânzătoarea nefiind trecută în obște, nu-l poate trece pe apelant, conform l. silvice; că, bine și-a declinat competența prima instanță; conchide la respingerea apelului.

D-l avocat Stroescu susține că obștea nu poate opune nimic, fiindcă nu pierde nimic: ia dramurile dela vânzătoare și le trece la cumpărător; soțul vânzătoarei e trecut în obște cu drepturile cuvenite dela autorii soției, cum dovedește hotărârea dela dosar, deci, apelantul poate cere înscrierea, altă să revendice drepturile cumpărate; conchide la admiterea acțiunei.

D-l avocat Isbășoiu susține că, după art. 35 c. s. acțiunea nu se face decât la Tribunal și bine și-a declinat competența prima instanță, așa că apelul e nefondat și cată să fie respins.

Tribunalul, având nevoie de a studia actele dela dosar și delibera, a amânat pronunțarea rezultatului pentru azi 18 Iunie, când, răspunzând numai apelantul, a pronunțat următoarea sentință.

Tribunalul,

Asupra apelului de față;

Având în vedere că, prin petiția înreg. la No. 4001 din 6 Febr. 1926, N. Pr. Cornățeanu a făcut apel contra cărței de judecată No. 28/926 a jud. ocol rural C.-Lung, pe motiv că rău judecătorul de ocol și-a declinat competența să judece acțiunea sa de mutațiune de drepturi în obștea Nămăești.

Având în vedere susținerile părților și actele din dosar;

Având în vedere că, prin petiția înreg. la No. 5540/925 la ocolul rural C.-Lung se constată că N. Pr. Cornățeanu a cerut acelei judecătoriai, ca, în locul vânzătoarei Filofteia C. Pretorian, *) să fie trecut cumpărătorul în tabelele obștei Nămăești;

Având în vedere că, operațiunea, prin care se constată o mutațiune de drepturi, se face de judecătorul de ocol în camera de consiliu, după ce constată că vânzătorul și cumpărătorul îndeplinesc formalitățile legale, printr-o ordonanță prin care dispune ca obștea să facă cuvenita substituție; sau, pe

cale contencioasă, noul cumpărător chemând în judecată pe vânzător și pe obște, pentru ca să constate pur și simplu o transmisiune legală de drepturi și să se dispue de justiție executarea mutațiunei;

Având în vedere că, atât din cererea introdusă la ocol, cât și din lămuririle date de reclamant prin concluziuni scrise, se constată că reclamantul N. Pr. Cornățeanu a cerut, pur și simplu ca contradictor cu părțile, să se facă o mutațiune de drepturi, iar nu operațiunea prevăzută de art. 35 c. s. care implică o omisiune sau o înscriere cu drepturi mai puține; așa că, din acest punct de vedere, apelul urmează a fi admis a se reforma cartea de judecată, dispunându-se ca judecătoria ocol rural C.-Lung să procedă la judecarea pricinii.

Pentru aceste motive, admite apelul și constată că judecătoria de ocol e competentă a judeca acțiunea de față; căreia i se va restitui dosarul.

(ss) I. Bursănescu, M. Cârlova.

JUD. OCOL. RURAL CAMPULUNG-MUSCEL

Audiența dela 29 Ianuarie 1926

Președinția d-lui C. S. BALLAN, Judecător-președinte

N. Pr. Cornățeanu cu Filofteia C. Pretorian

Carte de Judecată Civilă No. 28

Legea silvică. Stabilirea de drepturi în devălmășie prin decizia definitivă, pronunțată de Tribunal, ca instanță de apel a Comisiunei silvice. Trecerea de către acea Comisiune silvică în tabela devălmașilor, alăturată la sentința definitivă a Tribunalului, — a soțului unei codevălmașe, în locul soției sale, căreia i se cuvenea drepturile indivize. Cărei instanțe urmează a se adresa soția pentru a se îndrepta omisiunea ei din tabelă? Art. 35 c. silvic.

Conform art. 35 c. silvic, toți acei cari ar pretinde că au fost omiși, sau că au fost înscriși, în tabela devălmașilor unei obști de moșneni, cu drepturi mai mici, etc. își vor putea stabili drepturile lor, pe cale de acțiune ordinară, înaintea Tribunalului, care va judeca în primă instanță.

JUDECATĂ

Asupra prezentei acțiuni civile reg. No. 5540/925, intentată de N. Pr. Cornățeanu din Voinești, contra Filofteiei C. Pretorian din Nămăești, cu autorizația soțului ei, și contra adției obștei moșnenilor Nămăești, pentru că a fost omis de a fi înscris — nu s'a trecut în tabela obștei Nămăești pe numele reclamantului, cele două dramuri de pădure în obștea moșnenilor Nămăești-Muscel pe care reclamantul le-a cumpărat de la pârta Filofteia, cu actul de vânzare transcris la No. 2539 din 920 la Tribunalul Muscel.

Având în vedere că, obiectul acțiunei prezente este că, reclamantul cere să fie înscris în tabela Obștii Nămăești cu acele două dramuri, cu care, prin hotărârea definitivă a acelei obști, vânzătoarea Filofteia a fost omisă de a fi înscrisă;

Având în vedere că, reclamantul, făcând aceiași cerere Tribunalului Muscel, de a se face rectificarea în josul hotărârei definitive, pentru eroare materială, conform art. 292 pr. civ. i-a fost respinsă cererea sa, precum se constată prin jurnalul No. 16395/925, alăturat în copie la dosar, deoarece argumentează Tribunalul, acolo n'a fost o eroare materială, întrucât cu ocazia cercetării apelului făcut de C. Pretorian, nu s'a discutat nimic în sentința de respingerea apelului, despre această așa zisă eroare materială, ce reclamantul cerea Tribunalului a se rectifica conf. art. 292 pr. civ.

Având în vedere, apoi, textul art. 35 c. silvic, după care toți acei cari vor pretinde că au fost omiși, sau că au fost înscriși cu drepturi mai mici, etc., își vor putea stabili drepturile lor pe cale de acțiune ordinară, înaintea Tribunalului, care va judeca ca primă instanță.

*) Care nu este trecută în tabela obștei, căci e trecut soțul (Nota judelei Ocol rural C. Lung).

Că, astfel fiind și cum reclamantul, prin prezenta acțiune, cere exact acest lucru: că a fost omis a fi trecut, sau, ca să reproduc chiar cuvintele sale din acțiune: „nu s'a trecut în „tabela obștei Nămăești, pe numele meu, aceste dramuri“, această acțiune, intentată de reclamantul N. Pr. Cornățeanu, față cu textul art. 35 c. silvic și 109 pr. civ., nefiind de competența judecătorei de a o judeca în primă instanță, întrucât numai Tribunalul județului are această competență de a judeca o asemenea acțiune în primă instanță, urmează deci, a ne declina competența, aceasta conform art. 109 pr. civ.

Pentru aceste motive, etc.

Judecător-Președinte, (ss) C. S. Ballan

NOTA. — Legiutorul din 1910 are meritul de a fi instituit pentru întâia oară o procedură specială pentru stabilirea drepturilor de proprietate ale moșnenilor sau răzeșilor aflați în devălmășie neîmpedite și fărămătate din generație în generație, atât în interesul lor propriu, cât și al economiei naționale.

Multe din pădurile moșnenilor fiind încăpute pe mâini străine, pentru siguranța și înlesnirea acestei operațiuni, art. 36 din codul silvic, a prevăzut că din ziua promulării legii și până la stabilirea definitivă a drepturilor devălmașilor, orice înstrăinare voluntară sub orice titlu, totală sau parțială, este interzisă; orice act făcut contra acestei prohibițiuni este nul și de nul efect.

Legiutorul, în interesul conservării pădurilor și pentru ocrotirea drepturilor nesigure ale moșne- a trebuit să prescrie unele sancțiuni severe cu caracter de ordine publică, pentru desăvârșirea scopului urmărit.

Actul final al delimitării drepturilor indivize ale moșnenilor, îl constituie tabela, întocmită de comisiunea rânduită prin art. 29, care poate fi modificată de tribunal în urma apelului celor interesați.

Această tabelă după ce a rămas definitivă și s'a transcris, alcătuiește titlul definitiv pentru toți cei ce au fost prezenți sau reprezentați, la această lucrare, în modul indicat de lege, înaintea instanțelor de fond. (Art. 35).

Cum însă e posibil ca unii să fi fost omiși sau înscrși, cu drepturi mai mici decât pot avea și nu au fost prezenți, sau reprezentați legal înaintea comisiunii, legiutorul a prevăzut și acest caz, rezervându-le tot prin art. 35, calea acțiunii ordinare înaintea tribunalului de primă instanță, pentru valorificarea pretențiunilor lor.

Aplicarea acestei din urmă dispoziții a dat loc la o discuțiune destul de serioasă asupra chestiunii de a se ști ce a voit legea să înțeleagă prin cuvântul „omiși“, dacă a vizat numai pe acei cari erau în drept a cere înscrierea sau și pe aceia cari, ulterior, ar cere înscrierea prin reprezentarea unui autor omis.

Am examinat aiurea (1) această controversă, soluționând-o în sens afirmativ, nefiind admisibil și nereșind de nicăiri că legiutorul să fi intenționat să desființeze ordinea succesiunilor și modurile de dobândire a bunurilor conform dispozițiilor codului civil, ci numai să reglementeze procedura pentru conservarea, folosința și administrarea lor.

Legiutorul din 1910, însă nu s'a mărginit aci; el s'a preocupat și de soarta înstrăinărilor făcute de

unul sau mai mulți moșneni sau răzeși, după stabilirea drepturilor lor indivize.

Aceste înstrăinări, se rosteste art. 36, nu pot avea alt efect decât de a substitui pe cumpărător în aceeași drepturi indivize pe care le avea vânzătorul, rămânând cumpărătorul supus la toate restricțiunile acestei legi.

Legea din 1910, complectată cu legea din 16 Septembrie 1920 (art. VII) condiționează valabilitatea înstrăinării de unele cerințe de formă și de preferință, la preț și condițiuni egale Statului, iar în al doilea rând celorlalți devălmași sau persoane străine care ar voi să cumpere.

Chestiunea care formează obiectul judecății în speța rezolvită prin sentința trib. și cartea de judecată a judecătorei Câmpulung se referă la procedura de urmat în cazul când un moșnean a fost omis de pe tabelă și totuși înstrăinează drepturile sale indivize.

Cum vedem, cazul se înfățișează sub un îndoit aspect. Nu e vorba numai de o cerere a cumpărătorului ca judecătorul să constate o simplă mutațiune de bunuri cu privire la niște drepturi indivize figurând în tabelă, dar de a se acoperi, în același timp și lacuna consistând în neînserierea în ea a drepturilor devălmașelor ale vânzătorului.

În cazul când aceste drepturi figurează în tabelă, legea încă nu arată modul cum se va opera mutațiunea lor pe numele cumpărătorului.

În practica judecătorească, în acest caz, nevoia unei ordonanțe sau jurnal din partea judecătorei e dedusă din dispozițiunile art. 41 care determină cine poate lua parte la convocarea ordonată de judecătore, pentru ca obștea să-și constituie așezământul ei privitor la averea în devălmășie. Vor avea dreptul, se exprimă acest text, să ia parte la întrunire „toți proprietarii devălmași sau moștenitorii lor, ale căror drepturi vor fi stabilite prin tabela transcrisă“.

Judecătoria, la cererea celor interesați, când un devălmaș moare și urmează a fi înscrși moștenitorii în locul său sau când, fiind în viață, înzestrează o fiică cu dramuri de pădure, le donează cuiva ori, ca în speță, le înstrăinează, dispune ca transmisiunea de drepturi să se opereze în registrul obștelor dela judecătore și în cel ținut de președintele obștei.

Ordonanța sau jurnalul se dă cu drept de apel, potrivit normelor ordinare de competență.

Această procedură, care nu-și găsește reazămul într'un text pozitiv de lege, e o creațiune ingenioasă a jurisprudenței, stabilită de unele judecătore, care nu contrazice economia ei.

Să presupunem că judecătoria, prin o greșită verificare a stării de fapt și a actelor produse de părți, refuză a constata mutațiunea de bunuri. În acest caz, tribunalul sesizat de apelul părții nemulțumite, restabilind faptele va reforma ordonanța judecătorei și va dispune ca această instanță să efectueze operațiunea refuzată fără just temei.

Cazul prezentat înaintea judecătorei Câmpulung e mai complicat. Între această judecătore și tribunalul Câmpulung s'a produs un conflict de vederi asupra naturei însăși a acțiunii intentată de cumpărător.

Judecătoria susține că cumpărătorul a introdus o acțiune cu scopul de a se constata însăși omisiunea vânzătoarei din tabelă, în sensul art. 35 din codul silvic. În consecință și-a declinat competența

1) C. Botez „Legiuri Silvice“ 1925 p. 83.

pe motiv că rezolvirea ei aparține, potrivit acestui text, tribunalului.

Tribunalul, dimpotrivă, decide că acțiunea nu depășește marginile unei cereri făcută de cumpărător în scopul de a se constata o simplă mutațiune de drepturi și întemeiat pe efectul devolutiv al apelului, reformează cartea de judecată și dispune restituirea dosarului cauzei la judecătorie ca să îndeplinească această formalitate.

È netăgăduit că nu ne găsim în fața unui conflict negativ de jurisdicțiune, pentru ca Curtea de Casație să fie chemată a pronunța un regulament de competență, căci din momentul ce cartea de judecată e susceptibilă de apel și a fost atacată pe această cale, tribunalul ca instanță a doua, a putut reforma hotărîrea primei instanțe, constatând că judecătoria a dat o greșită calificare cererei reclamantului.

Care din aceste două instanțe s'a rostit în mod juridic? Socotim că judecătoria a dat cererei reclamantului o mai justă soluțiune, pentru următoarele considerațiuni.

Din desbaterile cauzei reese că cumpărătorul a achiziționat drepturile devălmășe înainte chiar de promulgarea actualului cod silvic. Reclamantul pe de altă parte, se plînge că nu s'au trecut dramurile cumpărate, în tabela obștei, pe numele său.

Cumpărătorul, substituindu-se în toate drepturile vânzătoarei, anterior întocmirii tabelii — și chiar dacă înstrăinarea ar fi avut loc ulterior, principiile de drept aplicabile fiind aceleași — nu mai acesta ar fi avut interes — nu și vânzătoarea — de a cere să se constată omisiunea din tabelă, iar această constatare nu e admisibilă decât pe calea unei acțiuni ordinare introduse la trib. de primă instanță conf. art. 35.

Cumpărătorul n'are nici un mijloc pentru a constrânge pe vânzătoare ca aceasta să introducă o asemenea acțiune și nu se poate susține că dacă, prin acțiunea sa, tinde de a se constata o mutațiune de bunuri, judecătorul era competent, pentru că acesta constatând mutațiunea, implicit trebuia să constată și omisiunea, ceea ce nu intră în atribuțiunile sale.

Cumpărătorul, în calitatea sa de succesor cu titlu particular, s'a investit cu toate drepturile vânzătoarei și o reprezintă în exercitarea acestei acțiuni.

Prin urmare greșeste tribunalul când decide că cumpărătorul a cerut să se facă o simplă mutațiune de drepturi, iar nu operațiunea prevăzută de art. 35 din codul silvic „care implică o omisiune sau o înseriere de drepturi mai puțin“, deoarece acțiunea cumpărătorului se referea tocmai la o asemenea omisiune, a cărei cercetare primează și a cărei soluțiune nu putea fi dată decât de tribunal pe calea acțiunii ordinare.

Acțiunea având în realitate un îndoit obiect: constatarea mutațiunii de bunuri condiționată de cererea de a se constata și o omisiune în sensul art. 35 din codul silvic, intim legată de prima cerere, judecătoria nu putea adopta altă soluțiune față de caracterul mixt al acțiunii decât să-și decline competența sau să o respingă ca prematură, întrucât soluțiunea primei cereri depindea de soluțiunea celeilalte care e de resortul tribunalului.

Judecătoria nu putea dispune să se opere în tabelă mutațiunea drepturilor vândute pe numele cumpărătorului, substituirea acestuia nefiind po-

sibilă cât timp numele vânzătoarei nu figurează în tabelă.

Tribunalul însă poate, pe calea acțiunii ordinare, să rezolve cererea cumpărătorului de a fi trecut în tabelă ca reprezentant al drepturilor devălmășei omise în ea, ceea ce face inutilă cererea de a se constata mutațiunea, pe care o implică prima cerere.

CORNELIU BOTEZ

Consilier la Înalta Curte de Casație

O Mare Sărbătoare a Presei Române

Duminica trecută a avut loc solemnitatea sfințirii apei pentru punerea pietrei fundamentale a Palatului confratelui nostru „Universul“.

În fața unei numeroase asistente, care reprezintă toate clasele sociale, I. P. S. S. Patriarhul României Miron Christea, după ce a oficiat sfințirea apei, a deschis seria discursurilor, încheind cu următoarele cuvinte:

„Binecuvîntarea mea asupra acestui așezământ — pe care-l consider de cel mai bun colaborator al meu și al Bisericii noastre întru cultivarea sufletului românesc — dorind să trăiască în veci, ca sentinela credincioasă a tututor comorilor scumpe neamului românesc.

Inchei, strigând: Să trăiești vrednicule fiu Stelian dinpreună cu toți colaboratorii tăi mari și mici“.

Au urmat apoi discursurile d-lor Stelian Popescu, directorul ziarului „Universul“ și cel mai mare acționar, Gr. Urlățeanu, președintele Consiliului de administrație al soc. „Universul“, I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei, Ministrul Muncii Trancu-Iași, Primarul Capitalei Prof. Anibal Teodorescu, Dimitrie C. Ionescu, vice-președinte al Sindicatului Patronilor Artelor Grafice, C. Lungulescu din partea Casei Școalelor și Culturii Poporului, S. Popa din partea Ateului Popular „Dr. Anghelescu“, Pamfil Șeicaru din partea Sindicatului ziaristilor, Petre Stoicescu, șeful atelierelor „Universul“ în numele lucrătorilor și Lorin Popescu din partea Studenției.

După acestea marii demnitari ai Țării și ai Bisericii și conducătorii și colaboratorii „Universului“ au zidit, după străvechia tradiție, cărămizele de temelie, iar I. P. S. S. Patriarhul României a stropit cu apa sfințită fundația și a binecuvîntat noul Palat semnând cu toții „Actul de fundație“.

În urmă s'a servit un somptuos bufet în Saloanele „Universului“, unde s'au ținut și alte frumoase discursuri și unde sărbătoritul, d-l Stelian Popescu, a mulțumit tututor pentru atâtea dovezi de prietenie și dragoste ce i s'a arătat.

„Curierul Judiciar“, în coloanele căruia d-l Stelian Popescu a debutat la începutul carierei sale de magistrat, se simte mândru și fericit că prietenul său prin o muncă continuă și cinstită fie ca magistrat, fie ca ziarist, a reușit să devină proprietarul „Universului“ și să-l conducă cu așa tact și dibăcie împreună cu colaboratorii săi distinși, încât a putut face ca acest ziar „Universul“ să devină cel mai citit ziar pentru răspândirea culturii românești în toate straturile românești.

Îl felicităm din toată inima și-i urăm d-lui Stelian Popescu să trăiască încă mulți ani, pentru a putea să aibă timpul ca să formeze pentru conducerea mai departe și cu acelaș sistem pe distinșii avocați Popescu-Necșești și Brăiloiu, ginerii săi.

ISCOD.